KISDOBOS

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja

1972. AUGUSZTUS—SZEPTEMBER
XXI. ÉVF. 8—9. SZÁM

A NÉPPEL TŰZÖN-VÍZEN ÁT!

„A néppel tűzön — vízen át!" — vallotta és hirdette Petőfi Sándor. A nagy költő halhatatlan szavaiból jelszó lett! Ez a jelszó vezérelte a múltban, és vezérli ma is mindazokat, akik szép, nemes célokért — a haza szabadságáért, az igazságért, az emberek boldogságáért — küzdöttek és küzdenek.

Ez az idei úttörőév jelmondata. Kifejezi azt, hogy a mai kisdobosok és úttörők méltók akarnak lenni Petőfihez és népünk más nagy fiaihoz, akiknek harca és munkája nyomán vált szabaddá, s válik egyre szebbé és virágzóbbá hazánk.

WEÖRES SÁNDOR

Búcsú a tábortól

A táboron végig
megyek én,
A kezembe kendőt
veszek én,
A kendővel vígan
intek én,
Elbúcsúzom nyár végén.

Az iskolán végig
megyek én,
A kezembe könyvet
veszek én,
Az osztályban első
leszek én,
Meglátjátok év végén!

LUKÁCS ÁGNES ragasztott képe

Az érdligeti selyemzászlósok

A hír inkább rövid, mint hosszú: az érdligeti 1081. számú Latinka Sándor nevét viselő úttörőcsapat megkapta a Kommunista Ifjúsági Szövetség Vörös Selyemzászlóját! Ez nagy kitüntetés! Évente megyénként csak egy csapat büszkélkedhet vele. Pest megyéből most ők — az érdligetiek.

ISKOLA ÉS PARKOLÓJA

Az iskola újnak számít. Szép, modern, emeletes. Világos és virágos. Világosnak építették. Virágossá viszont a gyerekek tették. A kisdobosok és úttörők egymással versengve hozták a szebbnél szebb növényeket.

A parkolóhelyet nem jelöli tábla. Amint megérkezik az ember, észreveszi mégis, azon nyomban. Az iskola kapuja mellett, sorjában kerékpárok állnak. Szükséges közlekedési eszköz ez, mivel a lakás és az iskola között meglehetősen nagy a távolság. A kisdobosok közül is sokan használják. Az iskola hétesztendős fennállása óta szerencsére nem volt baleset. Persze, ehhez nemcsak szerencse szükséges, hanem megfelelő közlekedési ismeret is. Évente a KRESZ szabályaiból nagy vetélkedőket rendeznek. Ez is hozzájárul a balesetmentességhez.

MESÉL A FOLYOSÓ

Az iskolának mesélő folyosója van... Fényképek mesélnek a csapat életéről. Úttörő és kisdobos avatás... Egy fiatal katona a kisdobosok nyakkendőjét köti. A katona neve Szabó József. Ő most is az úttörőcsapat titkára. Minden évben az ő feljebbvalói jönnek az avató ünnepségre. A katonák pedig, a csapattitkár alakulatából még a bakonybéli táborba is ellátogatnak. A csapatban rajnyi ifjúvezető dolgozik. Csupa régi, hajdani úttörő, akik ennek az iskolának voltak tanulói.

MERRE VAN A KUTYAVÁR?

Kutyavári út — olvasható az utca neve. — Mi ez a Kutyavár? — kérdem a gyerekeket, s ők magyaráznak. Mátyás királynak valamikor ez volt a kedvenc vadászterülete. Volt itt kastélya is, és itt tartotta kedvenc kutyáit. Innen a Kutyavár elnevezés. Ma már csak falak mutatják, merre állt a hajdani épület. Bozótos, gazos, elha-

nyagolt volt ez a terület. Az érdi tanács odaadta a csapatnak. Díszes kivitelű alapítólevél szól erről. Az viszont nincs az alapítólevélben, hogy minden kisdobos és úttörő legalább tíz órát dolgozott a kutyavári területen! Így aztán a szúrós tövis, felesleges bokor eltűnt innen. Úttörőpark készül a helyén. Lesz ott fedett pihenő, hinta, szalonnasütő. Játszótér és kirándulóhely, s az akadályversenyeket innen indítják ezentúl.

FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK

Nincs kicsi munka, csak jól vagy rosszul végzett... Ezt az okos mondást nem én találtam ki, hanem az egyik őrs naplójában olvastam.

A Selyemzászló kötelez. Vajon mit terveznek az új tanévben? Először is úgy, mint más csapatban a szeptember 29-i csapatzászló ünnepén a Selyemzászló alatt jelentkeznek úttörő- és kisdobospróbákra, valamennyien szépen rajzolt jelentkezési íven. Névadó napját is tartanak, és levelezést szerveznek Latinka Sándor nevét viselő csapatokkal.

Nagy Petőfi szavalóverseny készül a költő születésének 150. évfordulója alkalmából. A legjobb előadók a nagy, közös csapatünnepélyen is szerepelnek majd. Erre a költő szülővárosából, Kiskőrösről is meghívnak pajtásokat.

Az új tanév úttörő jelmondata: „A néppel tűzön—vízen át!" E szerint végzik a munkát a selyemzászlós csapat pajtásai, — annál is inkább, mert erre csapatuk névadója, az 1919-ben mártírhalált halt Latinka Sándor emléke is kötelezi őket! Nekik és valamennyi úttörőcsapat pajtásainak jó munkát kívánunk!

Ezt a rajzot is az „utánpótlás" készítette! Forintos Mónika tatabányai kislány, aki most szeptembertől már iskolás, de ezt nagycsoportos óvodás korában festette. Címe: „Ilyen a mi Tatabányánk!"

Megnéztem az utánpótlást

Ismeritek ezt a szót: utánpótlás? Azokat jelenti, akik valakiknek a helyébe állnak majd.

Nos, meghívtak a budapesti Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyárba, annak is az üzemi óvodájába, hogy megismerkedjem a jövendő kisdobosaival, vagyis az utánpótlással. Az oviban szám szerint negyvennyolcan vannak. Közülük most szeptemberben tizennégyen elsősök lesznek! Elsősorban velük ismerkedtem, meghallgattam éneküket, versmondásukat. Közben Lévai Évike elmondta, hogy az ő mamája, amikor még kislány volt, ugyanebbe az oviba járt. Most pedig itt dolgozik a gyárban. Ugyanez derült ki Halász Öcsiről is, akit a dadusok úgy emlegetnek: Angyal Jutka fiacskája — mert a mama is az ő neveltjük volt.

Megkérdezte tőlem az egyik kislány, hogy láttam-e az udvaron azokat a szép, tarka hintákat? — Láttam bizony! A gyári KISZ-es fiatalok munka után, szabad idejükben készítették, festették az óvodások számára. A kicsik ismerik is őket. S bár teljes nevüket nem tudják, de azt igen, hogy „Ő a Józsi ifi, aki virágot és pöttyöt festett a hintára!"

Az óvó nénik és dadusok meg felsóhajtanak: hej, néhány év múlva ezek a most szeptemberre elsősök is felnőnek! Reméljük ők is itt, a gyárban dolgoznak majd, mint a mi KISZ-eseink és szüleik.

Kék nefelejcs, el ne felejtsd!

1. A kisdobos nyakkendők és őrsi zászlók legyenek tiszták, vasaltak a csapatzászló ünnepére, szeptember 29-re!
2. Készítsen a raj (vagy az őrsök külön-külön) szépen rajzolt jelentkezési lapokat. „Az 1972—73-as tanévben jelentkezünk a kisdobos próbákra" — ezt tartalmazza a jelentkezés szövege. Akik a próbákra vállalkoznak, írják alá a jelentkezési lapot.
3. „A néppel tűzön—vízen át!" a jelszava az évi kisdobos és úttörőmunkánknak. Mit jelent ez, mit tehettek ti, mai gyerekek? (Társadalmi munka, jó tanulás stb.) Beszéljétek meg együttesen!

Varázslat történt...

Egerben elvarázsoltak egy termet. A varázslat kezdetén eltűntek a falak, s helyükbe susogó erdők, illatozó mezők kerültek, a széksorok között szellő keringett.

Ez a varázslat az „Erdő-mező titkai" megyei vetélkedőjén történt, amelyen a megye legjobb tíz csapata képviseletében tízszer három kisdobos vett részt. Gépkocsival, busszal érkeztek. Akadt köztük, akit tanító nénije, csapatvezetője, kisdobosvezetője, édesanyja, édesapja és a testvérei is elkísért. Ők voltak a hallgatók — és persze a szurkolók. De talán nem is a verseny volt a legfontosabb, hanem az, amit egymástól hallottak, tanultak a pajtások.

Első feladatként riportot készítettek, magnó, diavetítő segítségével. Hogy mi mindent megtudhatott ezekből az ember!

A káli kisdobosok magukkal hozták Balogh Józsi bácsinak, az erdésznek a — hangját. Magnóról mondta el, hogy a közeli Batu tó valószínűleg a híres tatár vezérről kapta ezt a nevet. A gyerekek közül az egyik kérdezett, a másik pedig a magnót kezelte, olyan ügyesen, hogy a feltett kérdésre mindig időben hangzott el Balogh Józsi bácsi válasza. Még térképet is hoztak magukkal, és mutatták, amit a magnó mondott:

— Ezt az erdősávot nagyon szerettük az én gyerekkoromban is. Látom, ti is ismeritek, s a madarak és fák napját ezután itt tartjátok. A bíbicről ti nemigen tudjátok már milyen madár. De a fogolyt, fácánt viszont ismeritek. Érthető — itt a szövetkezetben mesterségesen nevelik ezeket, akár máshol a baromfit! Ha elmegyek a Téglás pecázóhely mellett, eszembe jut, hogy erre az én korombban nefelejcs nyílott, és kosárral fogtuk az ízletes halat... Vajon, ha ti megnőttök, nektek mi jut eszetekbe szülőföldetekről?

A novaji kisdobosok bemutatták a GyTV-t, vagyis a gyermektelevíziót! Még zenés-jelzésük is van hozzá! „Hív már a zöld mező" kezdetű dal első ütemeit hallottuk, és a hatalmas dobozból, mely a televíziót helyettesítette, kimosolygott a novaji „Takács Marika", és bemutatkozott ő is, és a műsor szerkesztői, szereplői, játszói. „Kovács vagyok" énekelték nevetve. Igen, mindhárman Kovácsok: Erzsi és Márta negyedikes, Marika másodikos. És nem testvérek... Kék nyakkendőjükön toboz virított, ezzel is jelezve, hogy ismerői, kutatói az erdőnek és a mezőnek. Bemutatták a tanácselnök bácsit és a Nyitnikék szövetkezet erdészét, akiknek — akár a káli pajtásoknak — a hangja velük utazott a magnó bűvös dobozába rejtve. „Pajtások, ha Mezőkövesd felé utaztok szüleitekkel, pajtásaitokkal, egy kis kitérő, és Novajra értek! Kérünk, jöjjetek el hozzánk" — búcsúztak a színpadon, s gondolom, ez a meghívás nemcsak Heves megyének, hanem az ország valamennyi kisdobosának szól, és érvényes egész esztendőben.

Kiállítást is kellett készíteni a kisdobosok képviselőinek. Itt aztán megmozdult a képzelet! A halmajugraiak terepasztalon, a szemünk láttára odavarázsolták községüket, s fával, virággal jelezték, merre van az erdő, mező. Az egriek úgy kezdték a munkát, hogy a feladathoz illően olyan terítőt vettek elő, melyre valaki — nagymama? anyuka? nagy testvér? — csodálatos virágokat hímzett. Még agancsot is kiállítottak. Megtudtam, hogy ez nem a vetélkedőn résztvevő pajtások, hanem egy másik negyedik osztályos édesapja adta kölcsön, barátságból! A hatvaniak szőrmét hoztak magukkal! Fehér József édesapja vadász, rókát és őzbőrt készített ki, a nagy „varázslat" tiszteletére!

Erdőről, mezőről, a természet szépségeiről dalok és versek hangzottak el. Virágból, levélből ott, a helyszínen csodálatosan szép és ügyes képeket ragasztottak. És a csatakiáltások! Annyit jegyeztünk fel, hogy fél lapunkat betölthetnénk velük!

Befejezésül még valamit! Először is kívánjunk további sikert a megyei vetélkedőn aranyérmet nyert káli, novaji, gyöngyösi, egri, az ezüstérmes verpeléti, hatvani és a bronzérmes hevesi, recski, selypi, halmajugrai kisdobosoknak! Aztán hadd köszönjem meg tanítóiknak, kisdobos- és csapatvezetőiknek, s a vetélkedő rendezőinek, zsürijének a „varázslatot"! Az erdő mező titkainak kutatása folytatódik tovább. És folytatódjék is! Csodálatos kincsekkel lesz gazdagabb mindenki, aki őszinte szeretettel végzi ezt! — Miért ne lennél köztük te is?!

JOÓ KATALIN

„A mi villánk elrabolhatatlan kincse"

Herman Ottó sokoldalú természettudós, néprajzkutató és politikus 1835-ben született és 1914-ig élt. Mérnöknek tanult, de géplakatosként is dolgozott. 1863-ban a lengyel szabadságharcban vett részt, és az 1871-es párizsi kommünt a hazai sajtóban is támogatta. Kossuth Lajoshoz szoros barátság fűzte. Haladó politikus volt — bár ha a nevét halljuk, elsősorban természettudományos munkássága jut eszünkbe. Megalapította a Magyar Ornitológiai Központot — vagyis a Madártani Intézetet. Írt a madarak hasznáról és káráról, a pókok életéről, a halászatról, pásztoréletről. Ősemberkutatással is foglalkozott. Egyszóval, erdő-mező titkainak alapos ismerője és szépszavú tudósa volt. Lillafüreden nyaralót épített, amit valaki pénzt, kincset, értékes műalkotást kutatva, feltört. Nagy volt híre akkortájt országszerte annak, hogy Herman Ottó villáját kirabolták. Ő maga így írt erről:

„Micsoda édes érzet az egy öreg embernek, akit ugyancsak hányt-vetett az élet, mikor egy magyarholdnyi területet szerez sziklás, erdős tájon; arra házikót épít és azt mondja élete párjának: ez a miénk! Mily remekül terem meg ott a páfrány, mily édesen kacsingat a kis patak partjáról a nefelejcs, akár az ártatlan gyermek kék szeme! Aztán annak a kis teleknek szárnyas lakói, micsoda kedvességek is azok! Majdnem mindnyája ott született. Azon a vénséges almafán reggel pont kilenckor megjelenik a szárnyas munkások szövetkezete: széncinege, kékcinege, bábacinke, fakúszó, csuszka és a kis hőcsikharkály. Odasurran még egypár őszapó is. Micsoda sürgés, mellyel ez a sokféle alkatú, kedves apróság azt a vén fát végigkeresi!

Egyszerre, mint varázsütésre megáll a munka. Az apróság hanyatthomlok be a bokorba. Kisvártatva sajátos szárnycsapással vonul a hegyoldal hosszába az aranyszemű karvaly.

A kis tócsába, amelybe a kristálytiszta patakocska kis küszöbön át csobog be — pisztráng áll. Áll — áll — míg egyszercsak lecsap a vízszintre egy pataki kérész. Egy villanás, egy csobbanás, a pisztráng bekapta a kérészt és megint a helyén áll.

Na meg aztán a kánikula napjaiban; madárfürdővé alakulnak át a kis patak sekélyebb helyei. Minden fajnak más-más a fürdőhelye. Úgy megáznak, hogy föl sem bírnak röpülni. Mikor az oly jó! És mikor a madár szereti a tisztaságot! Ezek a műkincsek.

No meg van még egy gyémánt is... Ez pedig a vörösbegy. Az ember faricskál a veranda korlátján, hát a vörösbegy letelepszik. Okos szemével nézi. Egyszerre surgyé, el! Kisvártatva megint előkerül. Rászáll a szoba küszöbére, benéz az ajtón. Arasznyira közelíti meg asszonyát. „Pukedlizik", majd oldalt fordítja szemét és azzal a gyönyörűen tiszta vörösbegy-szemével felnéz. Ez kérdés: „hát nincs édes morzsika?" Kap is.

Íme, a mi „villánk" elrabolhatatlan kincse!

Az szent igaz, hogy betörtek, de az még szentebb igazság, hogy megjárták. Keresni kerestek. Leszedték a falról még az óriás jávorszarvas-fejet is: vajon nincs-e alatta egypár ezresbankó? Elvitték a legrosszabb fegyveremet, a legrosszabb patronokat. Hát ez kiheverhető."

TÉNAGY SÁNDOR

Nyárvég

Pára gyűl a
domb mögött,
esőfelhő
lődörög,

szürkül
az ég
kékje;
pöndörödik a levél,
bokor mögül fürge szél

ugrik
ki a
rétre.
Jaj, be kár,
Jaj, be kár,

búcsúzkodik már a nyár,
egy fűszál
tetején
sír a katicabogár.

OSVÁT ERZSÉBET

Bezzeg Karcsi! Bezzeg Lajcsi!

Ahányszor hármast hoztam haza számtanból, mindannyiszor azt a két nemszeretem szót hallottam hol édesanyámtól, hol édesapámtól, de néha mind a kettőjüktől:

— Bezzeg, Karcsi!

Ilyenkor tüstént világgá szaladtam volna, hogy ne halljam a folytatását, amit könyv nélkül is szóról szóra tudtam és gyűlöltem, gyűlöltem, gyűlöltem!

A mintakép! Karcsi! Mindig, mindenből ötösre felel. Bezzegkarcsi! Anyavidámító! Én meg anyaszomorító! Az nekik semmi, hogy éltornász vagyok?! Az sem, hogy a rajzom kiállításra került?! Hát igen, a számtan gyenge oldalam, dehát miért kell mindjárt bezzegkarcsizni?! Jobb lenne, ha a tekejátékom vennék el, vagy még azt sem bánnám, ha egy nap focizni sem engednének. Csak azt ne hallanám örökké, hogy bezzegkarcsi.

Persze Karcsi igazi neve nem bezzeg, hanem Kardos Karcsi, és ha tudni akarjátok, a legjobb barátom volt a harmadik osztályig, amíg mindkettőnknek egyformán tiszta ötös volt a bizonyítványa. Kisdobosnak is egyszerre avattak, egy őrsbe kerültünk, mi adtuk az őrs nevét: Barátság őrs.

Az én édesanyám meg a Karcsié jó barátnők. Egy házban lakunk, ugyanazon az emeleten, egy a munkahelyük is.

A harmadik osztály végén kezdődött csak a bezzegkarcsizás. Igaz, én többet fociztam, Karcsi meg mindig a könyveket bújta. Az én édesanyám meg a Karcsié mindig megbeszélték, kinek a fia milyen jegyet hozott haza. Így aztán nem csoda, ha unos-untalan Karcsi ötöseit emlegették nekem. Hát meg is utáltam Karcsit, más barátokat kerestem.

De mi történt ezen a nyáron? Karcsiék is, mi is ugyanabba az üdülőbe kerültünk Balatonlellére. Nagy volt az öröm otthon, de én legszívesebben itthon maradtam volna. Pedig, de szeretem a Balatont! És úszni hogy szeretek! Még talán jobban, mint focizni.

No, megérkeztünk. Jó meleg idő volt. A Balaton meg az üdülő partszegélyét mosta. Zsupsz! bele a vízbe! Mit bántam én a hármasaimat! Bántam is én a Karcsi ötöseit! Élveztem a szünidőt, amúgy istenigazában!

Amikor jól kiúsztam magam és kifelé igyekeztem a partra, látom, hogy Karcsi a víz szélén álldogál rosszkedvűen. Édesanyám meg az ő édesanyja a parton sütkéreznek és nagyban tárgyalnak valamiről.

Karcsi ért előbb a partra, én utána. Hát mit hallanak füleim?! A mintakép édesanyja nagyot sóhajtva azt mondja Karcsinak:

— Igyekezz, kisfiam, te is megtanulni úszni! Bezzeg Lajcsi úgy úszik, mint a hal!

Hű, de boldog voltam, hogy bezzeglajcsi lettem egyszerre! Újra úgy, de úgy megszerettem Karcsit, mint annakelőtte. Nagyot nézett, amikor hirtelen derékon kaptam és usgyi! a vízbe vele!

Ha hiszitek, ha nem, egy hét sem telt el és Karcsival együtt úszkáltunk már. Nem nyugodtam, amíg meg nem tanítottam. Édesanyám, éreztem, büszke volt rám. Nem mondta, de másképpen ragyogott a szeme, amikor rám nézett.

Nem tudom, mi örültünk-e jobban ezeknek a közös úszásoknak, újra barátkozásnak vagy édesanyáink. Az az egy biztos, hogy azóta, ha hozok is hébe-hóba egy hármast, már sose hallom azt, hogy bezzegkarcsi!

SARKADY SÁNDOR

Nyár

Dünnyög a dongó
Forró nyár —
Álmos a lepke,
Lassan száll.
Szitakötő zümmög,
Öreg béka hümmög,
Záport vár.

Szól a pacsirta,
Zengő nyár —
Búzamezőben
Fürj sétál.
Bókol a búza,
Pipacs koszorúzza —
Sarlót vár.

TURCSÁNY PÉTER

Bódingó dingó

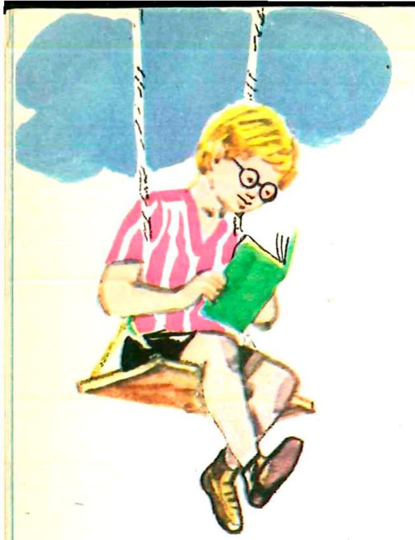
Bódingó, dingó, bódingó
szélre ide-oda ringó
fán lógó ringló
Súlyával fűszál-hajintó
fűszálat földre szorító
elhulló ringló.

Bódingó, dingó, bódingó
szélre ide-oda ringó
puha tenyérbe hulljál, hullj
puha nyelv hegyére üljél, ülj
Bódingó dingó
jön a gazdája bújjál, bújj!

Búcsú a nyártól

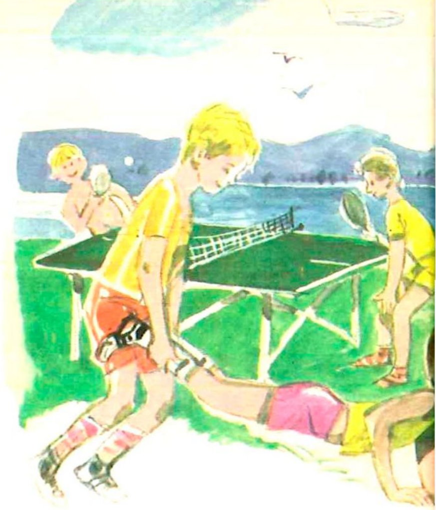
ANTONI ROZÁLIA tréfája

Bagollyal nyaraltunk

MARÉK VERONIKA írása
TAKÁCS ZOLTÁN rajzai

Ha a tavalyi nyár szóba kerül, a Kossuth utcai iskola negyedikesei tűzbe jönnek még most is, és egymás szavába vágva kezdik mesélni: — Mi egy bagollyal nyaraltunk! — S ha megkérdeznéd, hogy hol fogták azt a baglyot, a nevetéstől felborulnának a székek. Mert ez a bagoly nem Olyan bagoly volt, hanem Másmilyen. Hogy milyen? Kezdjük az elején, úgy derül ki a leghamarább.

Egy forró nyári délben új vendégek érkeztek a balatonparti táborba: az előbb említett Kossuth utcai iskola harmadikos tanulói. A hármas számú tízágyas sátrat kapták — kilencen. Hajdú József az utolsó percben megfázott és úgy köhögött, hogy otthon kellett maradnia. Egy ágy tehát üresen maradt. Ez éppen jól jött, mert Zsiráf és Pocak már megint haragban voltak. Naponta általában háromszor vesztek össze és háromszor békültek ki. Most éppen szóba sem álltak egymással, ezért Pocak sértődötten a sarokba vonult, Zsiráf pedig üresen hagyta a mellette levő ágyat, és a következőre telepedett. Mindenki kipróbálta a saját ágyát egy-egy bukfenccel, aztán a táskákat begyömöszölték az ágyak alá és izgalmas találgatásba merültek: — Mi lesz az első ebéd? Éppen eldöntötték, hogy a szag után ítélve gulyásleves lesz, meg valami tészta, amikor a sátor bejáratában megjelent egy szőke, szemüveges fiú. Ő is harmadikos lehetett, de senki nem ismerte.

— Szerbusztok! — mondta a fiú. A harmadikosok valami szia-félét morogtak, aztán lelkesen tovább figyelték Zsiráfot meg Pocakot, akik látványos veszekedésbe kezdtek. Nem tudtak megegyezni, hogy melyik jobb: a mákostészta vagy a dióstészta?

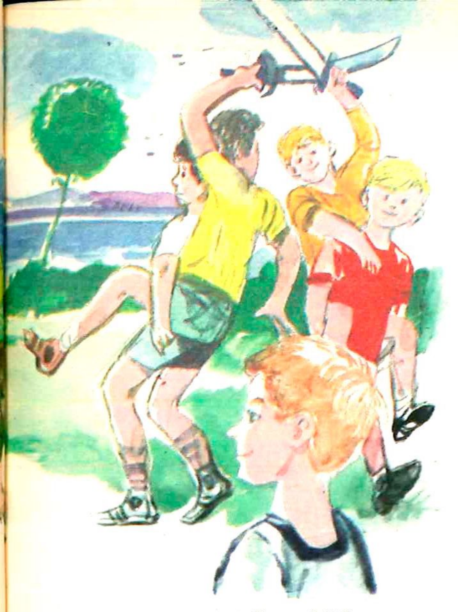
Az új fiú nyelt egyet, aztán táskáját lóbálva odament az üres ágyhoz. Letelepedett, és tanácstalanul nézett maga elé. Szerencsére megszólalt a kis harang: Ebédhez! A sátor egy perc alatt kiürült, és a gyerekeket elkapta a tábori élet vidám forgataga. Ebéd után pihenő, aztán játék, játék, játék vacsoráig.

Estére a hármas sátor lakói — némi nagyvonalú mosdás után — úgy érezték, hogy nincs jobb dolog a világon az alvásnál. De amikor már mindenki ágyba bújt, alvásról szó sem esett: megkezdődött a sátrak esti műsora, a viccek, a rémes történetek, a végefogyhatatlan nevetések.

Csak a szőke szemüveges nem szólt semmit, nem is nevetett. Nem volt kedve nevetni. Egész délután lézengett, hol itt, hol ott. Hajdú József helyett jött, az utolsó pillanatban, de másik iskolába járt, nem ismerte senki. Ezért nem hívták focizni, senki nem választotta be a csapatába, nem kérdezték meg, tud-e pingpongozni, még akkor sem, amikor Zsiráfnak nem akadt párja, mert Pocak a nádas szélén duzzogott. Keresztül néztek rajta, mintha ő is egy sátor vagy egy sátorpöcök lett volna.

Amikor elcsendesedett a sátor, Zsiráf és Pocak hosszú suttogásba fogott a szemüveges feje fölött. Minden szót hallott. Hallotta, hogy kibékülnek, és terveket szőnek másnapra. A szemüveges ettől kétszer olyan egyedül érezte magát, mint azelőtt. Szégyen ide, szégyen oda, csendben bőgni kezdett. De még bele sem melegedett, amikor hirtelen nagyszerű gondolata támadt. Olyan jó gondolat volt, hogy a szomorúság elillant tőle, s a szőke fiú befordult a fal felé. Egy perc múlva már mélyen aludt.

Másnap reggel felajánlotta Pocaknak, hogy cseréljenek helyet, ha akar, feküdjön Zsiráf mellett. Pocak boldogan beleegyezett, mert éppen két veszekedés között, békében voltak. Így hát a szemüveges bekerült a sarokba, mint egy

remete, s megkezdődött csodálatos élete.

Reggeli után elballagott Viki nénihez, a tábor könyvtárosához, s egy ingó-bingó könyvtornyot egyensúlyozva tért vissza a sátorba. A húsz könyvet letette az ágyára és olvasni kezdett. De nem akárhogyan olvasott! Olvasott kirándulás közben, a tábortűz mellett, pihenő előtt és pihenő után, a hintán ülve és a fűben fekve. Sétált, könyvvel a kezében. Fára mászott, és a fa tetején folytatta az olvasást.

A gyerekek jót nevettek rajta, aztán beszélni kezdtek róla. Zsiráf azt állította róla, hogy a szemüveges a tóban is olvas, amikor fürdik. Pocak azt mondta, hogy ez hazugság, mert a vízben nem lehet olvasni. Erre Zsiráf kért egy újságot Viki nénitől és bevonult a Balatonba, hogy elolvassa az apróhirdetéseket. El is olvasta mindet, de a tóból már csak Zsiráf jött ki. Az újság benn maradt a vízben, és rengeteg bosszúságot okozott a halaknak, mert kicsi darabokra szétázott, és nagyon rossz íze volt. Így hát Zsiráfnak lett igaza: lehet a vízben olvasni. Pocak erre kijelentette, hogy a szemüveges éjjel is olvas. Ezt meg Zsiráf nem hitte el. Este mindenki korán ágyba bújt, hogy eldőljön a nagy vita. Lámpaoltás után a kilenc gyerek feltűnően hamar szuszogni kezdett. És akkor a szemüveges óvatosan felült! Vett egy könyvet, lábujjhegyen a sátorajtóhoz lopakodott. Lehasalt, kidugta a fejét és a könyvét a tiszta, kéklő holdfénybe — és valóban, olvasni kezdett!

A sátorban felharsant az indiánordítás. Pocak boldogan visította: — Mondtam, hogy éjjel is olvas! Mondtam! — Zsiráf dühösen dörmögött: — Honnan tudjam, hogy nem gyerek, hanem bagoly? — Kitört a nevetés, és a szemüvegesre ráragadt az új név, a „bagoly".

A bagolyról jó vicceket lehetett gyártani. Aki elment mellette, mind mondott neki valamit.

— Te bagoly, ki találta fel a molyirtót? Nem tudod? Ezt még nem olvastad?

— Te bagoly, ne olvass annyit! Elkopik a szemüveged!

— Te bagoly, ha olyan okos vagy, mondd meg, mi lesz vacsorára!

A bagoly válasz helyett csak vigyorgott egyet és olvasott tovább.

Nem is történt volna semmi egyéb ezen a nyáron, ha egy napon be nem köszönt a rossz idő. De beborult, hűvös lett, és esni kezdett az eső. A gyerekek a sátrakba szorultak — ez pedig nem volt jó. Igaz, eleinte nem volt semmi baj. Előkerültek a társasjátékok, a Ki nevet a végén, a sakk, a malom. Csakhogy délutánra megunták mindet, és a sátorban hol itt, hol ott csapott fel a veszekedés. A bagoly csendben feküdt az ágyán és olvasott, mint mindig, körülötte meg elszabadult a pokol. Az általános verekedés, huzakodás azonban őt sem kímélte. Zsiráf csendet intett, és egy kígyózó mozdulattal kirántotta bagoly kezéből a könyvet.

— Olvasd tovább, bagoly! Halljuk! — A bagolynak a meglepetéstől lecsúszott a szemüvege az orráról. Visszatolta a helyére, aztán elvigyorodott, és hangosan mondani kezdte, mintha olvasná:

„— Milyen furcsán érezte magát Briant, amint ott lengett az űrben, a széláramlattól enyhén rezgő sárkány alatt. Úgy érezte, mintha egy fantasztikus ragadozó madár kapta volna fel..."

— Micsoda? — kérdezte Zsiráf. — Milyen sárkányról van szó?

— Egy nagy, nyolcszögletű sárkányról, amelyre vesszőkosarat erősítettek. Ezen szállt fel Briant, hogy megnézze, vannak-e még kalózok a szigeten.

— Kalózok??? — A sátorban halálos csend lett. Aztán megindult a kérdések özöne.

— Ki az a Briant? Mi az a sziget? Hogyhogy kalózok? Mondd már!

Bagoly felkuporodott, beleburkolózott a takarójába és azt mondta:

— Verne Kétévi vakációját olvasom, éppen harmadszor. Elmesélhetem. De akkor kezdjük az elején.

— Kezdd el, mesélj! Mesélj! — hallatszott a sátorból innen is, onnan is, és a sátorlakók, mint a beduinok, pokrócba csavarva megszállták bagoly és a szomszédai ágyát. Bagoly mesélni kezdett.

„— Valamikor a múlt század közepén egy hajó siklott a Csendes-óceánon. Ezen a hajón egyetlen felnőtt sem volt. Csak gyerekek. Tizenöt gyerek. Egy napon viharos szél fújt a tengeren..."

A bagoly mondta, mondta a történetet. Izgalmasan, érdekesen mesélt. A sátorlakók végigélték a tizenöt szigetlakó minden gondját, örömét. És amikor egy szélroham hatására kialudt a tábor területén a villany is, akkor tökéletessé vált a varázslat. A sötétben csak a bagoly hangja szólt, és az esőverte sátor egészen olyan volt, mint a tengeren hánykolódó elszabadult hajó. Amikor felhangzott a vacsorára hívó harang szava, több ezer kilométert tettek meg képzeletben, amíg visszaértek ide, a hármas számú sátorba. Vacsora után a bagoly folytatta a mesét. Talán nem is aludtak volna az éjjel, ha a történet maga is nem parancsolt volna szünetet. Amikor a Kétévi vakáció gyerekei rábukkantak és beköltöztek a Francia-barlangba, akkor a bagoly takarodót fújt. A gyerekek elaludtak, de bagolynak becsületszavát kellett adnia, hogy másnap folytatja a mesélést.

Az idő tovább romlott, de a sátorban a hangulat egyre jobb lett. Lassan más gyerekek is átszivárogtak, s a hármas sátor zsúfolásig megtelt.

A Kétévi vakáció után elmesélte A dzsungel könyvét, azután pedig az Emil és a detektíveket. A hármas sátor őutána igazodott. Akkor játszottak, akkor aludtak, amikor ő mondta. Még Zsiráf és Pocak is abbahagyták a veszekedést, ha rájuk nézett.

És mire befejezte a harmadik regényt, kisütött a nap is.

A rendkívüli állapotnak vége lett. A tréningruhák meg a pokrócok nyugalomba vonultak. Újra lehetett ugrálni, fürdeni, kirándulni. Most már bagoly is részt vett mindenben. Sőt, össze is vesztek azon, hogy melyik csapatban legyen. Bagoly ilyenkor a szokott módon vigyorgott, és egyszer egyik, másszor a másik csapatba állt. És amikor egyszer az akadályversenyben megszerezte a hármas sátornak a győzelmet, Zsiráf és Pocak odamentek hozzá.

— Te bagoly! Valamit nem értünk. Azért hívtunk téged bagolynak, mert mindig olvastál. Azt hittük, mást nem is tudsz csinálni. Most pedig három napja nem is volt könyv a kezedben! — Bagoly kivételesen komolyan nézett rájuk a szemüvege mögül.

— Én nagyon szeretek olvasni. De az az igazság, hogy játszani is nagyon szeretek. Ha van, kivel. Megsúgom nektek: én csak bánatomban lettem „bagoly"...

Zsiráf meg Pocak nem szólt egy szót sem. Megértették bagoly válaszát. És ezentúl, ha új gyerek érkezett a táborba, gondjaikba vették, nehogy ő is bagollyá változzon — bánatában.

GERGELY MÁRTA

ATTILUSKA

Attila hatalmas nagy király volt valaha, a hunok királya. A mi házunkban van egy kisfiú akinek szülei ezt a nevet adták, de mert nagyon kicsi volt, és nehezen is akart nőni, mindenki Attiluskának becézte.

A mi házunk hatalmas nagy bérház, két utcára szól, négy emeletes. Megvan már nyolcvan éves, de még erős, és annyi család lakik benne, mint egy kisebbfajta faluban. Gyerek is van benne, mindenféle korosztály, kicsi, nagy, még nagyobb, legkisebb. Nem akarok dicsekedni, de azért elmondom: egyik házbeli fiúnkból világhírű zongoraművész lett! Igenis világhírű! Volt már koncertje Amerikában, Párizsban, nem is szólva arról, hányszor játszik itthon, és hangversenyét a televízió is közvetíteni szokta.

De én most mégsem róla, hanem Attiluskáról akarok mesélni.

A mi házunkban szeretik a gyermekeket, megengedik nekik, hogy az udvaron játsszanak. Nemcsak tollas labdával, de még focival is. Attiluska, többek között arról nevezetes, hogy még három éves se volt, de bámulatos ügyességgel rúgta a labdát. Igaz, előfordult, hogy rúgás közben a másik lába is kiszaladt alóla, és ő a kőre ült. Ode se neki! Nem igen ütötte, nem is üthette meg magát, annyira könnyű súlyú, csenevész gyerek. Olyan éles a hangja, hogy a tetőn, meg a világítóudvarokban burukkoló galambok is ijedten hallgattak el tőle. De azért mindenki szerette és becézte Attiluskát; néha kiálltunk a körbefutó folyosóra, onnan figyeltük labdarúgó teljesítményeit, biztattuk, még meg is tapsoltuk. Egészen nagy fiúkkal játszott, a tulajdon nagybátyjaival, édesanyja öccseivel, meg néha apukájával is, aki szintén nagyon fiatal ember. Igen, Attiluskának igen fiatal szülei vannak; édesanyjára is jól emlékszem, még kislány korából. A földszinten laknak, sokan vannak testvérek, és talán azért tartózkodnak oly sokat az udvaron, mert ennyien nenehezen férnek el a lakásukban. Még éjszaka is, nemhogy nappal!

Telt az idő, és Attiluska, annak rendje és módja szerint, iskolába került, a többi vele egykorú gyerekkel együtt.

Van nekem egy közeli szomszédom, Lidi nevű kislány. Éppen egyidős Attiluskával. Lidike nem is nagyobb növésű az éleshangú, híres focistánál, de rózsásarcú, gömbölyű, vagyis olyan, amilyennek egy kislánynak lennie kell! Nemcsak testileg, máskülönben is. Mosolygós, kedves, szófogadó, de anynyira ám, hogy még örül is, ha valakinek szolgálatot tehet. Ha elutazom valahova, őt kérem meg, öntözze a konyhaablakban tenyésző virágaimat, ha valamit elfelejtek megvenni a Közértben, szívesen leszalad helyettem. Nem csak helyettem! Csodálatosan megbízható gyermek. Szülei mindketten dolgoznak, sokszor nincsenek odahaza, amikor ő hazajön az iskolából vagy a napköziből. Képzeljétek csak el, Lidikének már elsős korában kulcsa van a lakásukhoz! Év elején még megtörtént, hogy nem sikerült kinyitnia az ajtót, ilyenkor becsengetett hozzám, és nekem volt alkalmam, hogy segítségére legyek, kinyissam helyette. Sohasem mondta, hogy félne egyedül a lakásban; mégis, még év elején, sötét, késő őszi délutánokon, behívtam hozzánk, hogy ne legyen maga, amíg a szülei hazajönnek. Ezt hálásan fogadta, szépen leült a lámpa alá, vagy éppen pötyögtetett valamit a zongorán. Szereti a zenét, és majd jövőre jár is zongoraórára. Meglehet, belőle is zongoraművész lesz, ha megnő, miért ne? Gyönyörűen ír, hamar megtanult olvasni, már februárban, márciusban szépen kibetűzte a verseket a képeskönyvekben, ha ilyet adtam neki.

Magától értetődik, hogy most, év végén, amikor elkövetkezett a kisdobosavatás, Lidike meghívott engem is a nagy ünnepre. Nagy örömmel mentem el, nem is messzire, csak ide, az utcánkban levő nagy iskolába. Az udvaron volt a kisdobosavatás. Virágot vásároltam az én kis barátnőmnek élete ezen első nagy eseményére, úgy mentem az avatásra.

Mindenki tudja, milyen szép ünnep az avatás, még azon a kopár, szűk iskolaudvaron is. Mások is hoztak virágot, de a legszebb virágoskert maga a gyereksereg, ahogy felsorakoznak a csapatzászló előtt, és pajtásaik színe előtt ígéretet tesznek. Soksok avatáson vettem már részt, falun is, városon is,

napfényes tereken és zöldellő parkokban, de mindig újra könnybe lábad a szemem az örömtől, akárcsak a kedves szülőké, akik oly boldogan hallgatják gyermekeik csengő hangját.

Nos, ez az avatás mégis abban különbözött minden eddigitől, amelyen részt vettem, hogy ott volt Attiluska is, csakhogy őt nem avatták. Nem is állt a felsorakozott gyermekek között, hanem közöttünk, vendégek között, édesanyjával együtt, aki a kezét fogta. Kellett is, hogy fogja, mert Attiluska nem szeret ám egyhelyben állni, most meg különösen nyugtalan és csintalan volt. Minduntalan elszökött, szaladgált, kiáltozott azon a fülrepesztően éles hangján. Édesanyja, akit, mint említettem, szintén kislánykora óta ismerek, futkározott utána és szólítgatta:

— Attiluska! Jössz rögtön ide? Rádverek ám! Ssst! Fogd be a szád Attiluska, viseld magad tisztességesen! Akarsz egy pofont, Attiluska?

Szó ami szó, Attiluska nem is úszta meg a dolgot, addig rakoncátlankodott, amíg édesanyja beváltotta fenyegetését és jól elverte azt a vékony kis fenekét. Erre meg mi történt? Olyan bőgésbe, sivalkodásba kezdett, hogy mindenki rá figyelt. Szerencsére még nem kezdték el az ünnepséget, nem is kezdhették volna miatta. Mit volt mit tenni? Édesanyja szégyenkezve kivezette Attiluskáját. Még az épületből is kihallatszott óbégatása.

Ezekután már rendben lefolyt az ünnepély. Lidikével és szüleivel együtt indultunk hazafelé a rövidke úton a mi házunkig. Lidikére, úgy látszik, mégis csak hatással volt az avatás előtti kínos jelenet, mert azt mondta:

— Jól tette a tanító néni, hogy nem engedte fölavatni ezt az isten ostorát! Tetszett látni, hogyan viselkedett még az avatáson is?

Nem is tudtam hamarjában, mit feleljek.

— Honnan tudjátok ti, hogy Attilát, a nagy királyt, valaha isten ostorának nevezték? — kérdeztem.

— Azt nem tudjuk — felelte ártatlanul a friss kisdobos, makulátlan kék nyakkendőjével azon a hófehér ingén. — De Attiluskát már év eleje óta így hívja az egész osztály. Még a tanító nénivel is szemtelenkedik! Tessék elhinni, ilyen rossz gyerek nincs több az iskolában, még a nyolcadikosok között se! Meg is kellett volna buktatni, hogy jövőre ne járjon velünk. Pedig esze volna, csakhogy csibészségre használja.

Azt találtam mondani:

— Azért, hogy nem buta, nem kell rá haragudnotok! Talán, ha mégis felavatják... Ha ott lehetett volna köztetek, ha ő is ígéretet tett volna!

— És azt tetszik hinni, hogy betartaná a hat pontot?

— Egyszerre, egyik napról a másikra talán senki sem tudja betartani mind a hat pontot... Még a legjobb gyerekkel is előfordulhat, hogy valamit elvét egyszer-egyszer...

Felém fordult, meg is állt, nagyra nyitotta kék szemét:

— Nohát... akkor nem tetszik őt ismerni! Ennek már a szép szó nem használ. Az már nem volna igazság, hogy ő is megkapja a kék nyakkendőt, amikor nem is érdemelte ki... Az már nem volna igazság!

Megint nem tudtam, hamarjában mit feleljek erre, ő folytatta:

— Tessék elhinni, hogy ő úgyse tudná megbecsülni a kék nyakkendőt! Csak szégyent hozna rá! Nem érdekli! Meg is mondta! Még csúfolt is minket, hogy mi majmok vagyunk... Nem is kell neki a kék nyakkendő!

— Biztos ez? Bizonyos vagy ebben? Az előbb az igazságot emlegetted, Lidikém... Honnan tudod, mi történt volna, ha mégis megkapja?

Hazaértünk. Nem tudtam meggyőzni Lidikét, igaz, ő se engem. Napokon keresztül eszemben volt az a kínos jelenet avatás előtt. Bizonyos jelekből arra következtettem, Lidike sem felejtette el egészen; mintha egy kicsit neheztelt volna rám, amiért Attiluska pártját fogtam. No tessék! Még megtörténhetik, hogy elveszítem egy olyan jó kislány szeretetét, mint Lidike, olyan rosszcsont miatt, mint Attiluska. Annál is inkább, mert ahogy elkezdődött a vakáció, és a gyermekek még többet játszottak

az udvaron, Attiluska mintha még igazolta volna a súlyos büntetést, amit kapott. Még többet hallatta vércsehangját, gorombaságokat kiabált az udvaron tollasozó kislányoknak, még a nagyoknak is. Vakmerően kikezdett az úttörő fiúkkal, és ha megkergették, a nagybátyjaival fenyegette őket... Hogy azok majd ellátják a baját annak, aki hozzá mer nyúlni csak egy ujjal is!

Aztán egyszerre csak, egy délutánon, Lidike feldúltan állt meg nyitott konyhaablakunk előtt, a virágok előtt, amit ő is szokott öntözni, és azt mondta:

— Tessék csak kijönni... Tessék csak nézni...

Kimentem a folyosóra. És mit láttam? Egyfelől a megszokott képet. Attiluska, a papája, meg két nagybátyja — mindegyik divatosan hosszú hajat visel — ott rúgták a labdát az udvaron. Attiluska mamája ott ült konyhájuk nyitott ablakában, ölében néhány hónapos csecsemőjével, Attiluska húgocskájával. Hanem, ami rendkívüli volt... Attiluska nyakán vadonatúj kék nyakkendő! Szabályosan megkötve sárga-piros csíkos trikója fölött!

Lidike alig tudott szólni a felháborodástól:

— Ehhez mit tetszik szólni? Ilyen szemtelenséget! Ehhez nincs joga! Ez nem is jár neki! Biztosan a papája... Vagy azok a huligán bácsikái vették neki! Most már el tetszik hinni, hogy igazi rossz gyerek?

— De neked is van beismerni valód, Lidikém... Ha igazságos akarsz lenni!

Csak a szemével kérdezte, hogy micsoda az!

— Az nem igaz, hogy nem érdekli a kék nyakkendő... Hogy nem fájt a szíve érte.

— Ezt most... miért tetszik mondani?

— Mert ha ez nem igaz, vagyis, ha ti csak úgy gondoltátok, hogy nem is kell neki a kék nyakkendő, akkor... Gondolkodjál csak! Hátha az sem egészen igaz, hogy ennek a gyereknek már a szép szó nem használ? Muszáj, hogy használjon, Lidikém! Attiluskának is meg kell nőnie, nagyfiú, felnőtt lesz belőle... Mint minden gyerekből! Te nagyon jó kislány vagy, de neked is, ahogy nagyobb leszel, még ennél is jobbnak, mindig jobbnak kell lenned! És ahogy nagyobb leszel, majd a jóságod is nő veled! És ha még jobb leszel, ebben biztos vagyok, már nem haragszol annyira Attiluskára ezért a törvénytelen nyakkendőért! Különben... Majd én beszélek Attiluska mamájával, és majd megpróbálom megmagyarázni neki, hogy a kék nyakkendőt nem lehet... pénzért megvásárolni. De csak szép szóval mondom neki, mert csak az használ!

— Ez lesz a legjobb — egyezett bele Lidike. Egy kicsit megnyugodott, és remélem, visszafogadott szeretetébe.

Annál is inkább, mert csakugyan beszéltem Attiluska mamájával. Még szerencse, hogy olyan régen ismerem, és egy kicsit hallgat rám. Igaz, elég sokáig

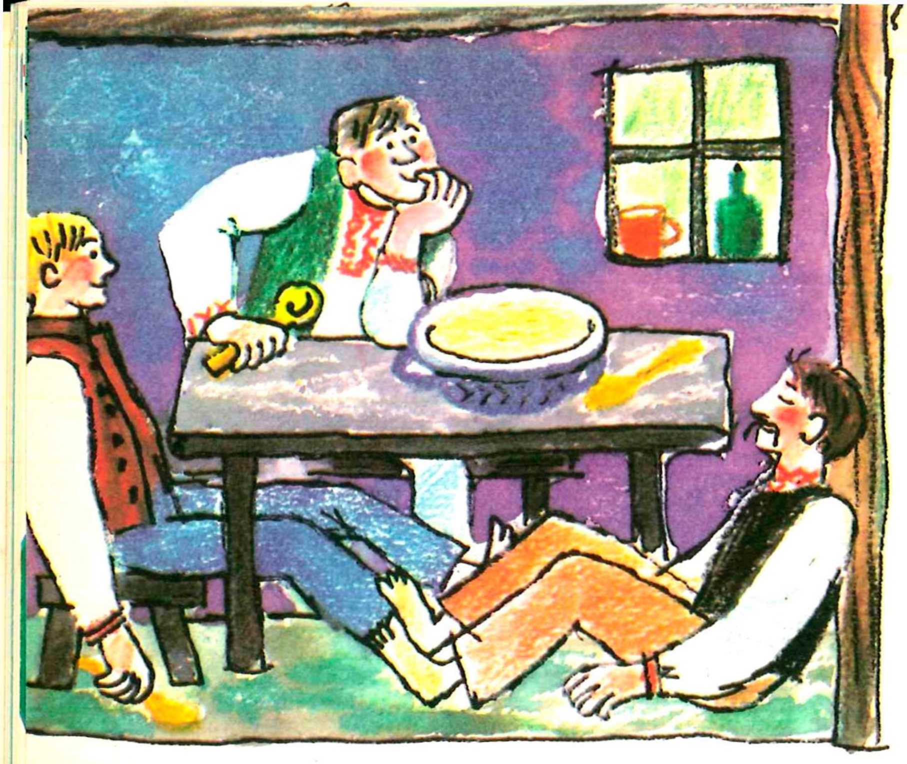
SZŐNYI GYULA rajzai

tartott; Attiluska mamája morcos volt eleinte, és azt hajtogatta: ő nem akarja, hogy az ő gyerekét a többiek kitaszítsák! Ő már nem nézhette, menynyire fájt neki, hogy a többinek van, de neki nincs kék nyakkendője. Még azt is mondta, hogy a többi gyerek irigy az ő fiára, azért nem akarják, hogy Attiluska is kék nyakkendőt viseljen. Hát azért is vettek neki, ha a többi megpukkad is miatta! Ki fogja pártját a gyereknek, ha nem a szülei?

Én ezt elismertem. Hát hogyne! Attiluska mamája jót akart... De óvatosan, szépen megpróbáltam megmagyarázni neki: ez a törvénytelen nyakkendő Attiluska ellen fordítja az igazi kisdobosokat! Ez pedig nem lesz jó! Attiluska mamája ezt belátta. Hiszen ő is volt kisdobos, meg úttörő! Csak arra kért, ne kívánjam, hogy most erőszakkal elvegye fiától a kék nyakkendőt. Majd egy kis idő múlva úgyis ráun, elfelejti.

— Nem kell, hogy elfelejtse. Mondd neki azt, hogy szépen kimosod, elteszed a nyakkendőjét, arra az időre, amikor őt is felavatják. Talán már a jövő év elején. Majd megkérem a tanító nénijét, hogy a másodikos évnyitón, az osztály előtt, kösse a nyakába... Ha semmi másért, azért, mert annyira szeretne ő is kisdobos lenni!

Mostanában Attiluska nyakkendő nélkül játszik az udvaron. Nem mindig a nagybátyjaival! Lidike maga is tollaslabdázik vele. Én meg szurkolva várom az évnyitót, hogy ugyan sikerül-e megbékítenem a tanító nénit, annyira, hogy sajátkezűleg felavassa ezt a rosszcsontot.

ÁMON ÁGNES

A tanácsadó fák

(bolgár népmese nyomán)

Volt egyszer egy szegényember, aki nem elég hogy szegény volt, ráadásul még három lusta fia is volt. Hanem azok aztán olyan lusták voltak, hogy még a kását is lusták voltak a kanállal a szájukig vinni.

— Hej, mi lesz ezekből ha én meghalok? — kesergett a szegényember. Hanem aztán addig-addig gondolkodott, törte a fejét, mitévő legyen, hogy fiai megszeressék a munkát, amíg egyszer csak egy jó gondolata támadt. Hívta is mindjárt mind a három fiát, és mert eléggé ismerte őket, így szólt:

— Itt járt nálam az öreg Szevi néni, a tudós öregasszony, oszt mert furfangos ember vagyok, kitudtam tőle, hogyan tudhatjátok meg a legkönnyebben, melyik lesz közületek gazdag és mi által.

A fiúknak erre már felcsillant az álmos szemük, mert hogy mind igen áhították a gazdagságot. Közelebb húzódtak lassan az apjukhoz és még a szájuk is tátva maradt, úgy figyelték annak minden szavát.

Az pedig így beszélt nagy titokzatosan:

— Ültessetek mindhárman egy-egy fiatal nyírfát a kertben és közben mondjátok: „Eredj meg szaporán kis fa, ha megeredsz, arról fogom tudni, hogy gazdag ember leszek!" — De valamennyien ültessétek ám el! — emelte fel ujját intően az öreg.

— Már hogyne ültetnénk, hiszen akkor megtudjuk, hogy gazdagok leszünk! — fogadkoztak örvendezve a lusta fiúk. Hanem az öreg tovább beszélt:

— Aztán ültessetek el mindnyájan egy-egy meggyfát s mondjátok: „Eredj meg kis fám, ha kereskedés által leszek gazdag ember!" De ez még nem elég, ültessetek el egy-egy szép fiatal fenyőt is és mondjátok meg neki: „Ha ácsmesterség által gazdagodom meg, eredj meg, nőj szép magasra!"

— Aztán ültessetek el mindnyájan egy-egy szép almafácskát is, mert amelyiknek a legmagasabbra, legterebélyesebbre fog nőni a fája, az meggazdagszik a földművelés által, annak minden arannyá válik a keze nyomán.

Hej, összenéztek a fiúk, micsoda okos ember az apjuk, hogy mindezt kitudta az öreg Szevi nénitől — hanem az rendületlenül folytatta:

— Szilva- és körtefákat is ültessetek fiaim, mert akinek a szilvafája megered, meg a körtefája sok gyümölcsöt hoz, az előbb-utóbb temérdek kincset talál!

— Kincset? Aranyat? Ezüstöt? — örvendeztek a fiúk,

hiszen akkor nem kell soha többé dolgozni.

— De nem ám! — mondta ravaszul az öreg — de csak ültessétek el a fákat, hogy ne legyen többé gondotok, oszt heverészhessetek, szundikálhassatok... Hanem azért ne feledjétek szómat, diófákat is ültessetek, mert ha a diófáitok megfogannak, igen boldog emberek lesztek; oszt barackfákat is ültessetek, hogy szép feleséget is kapjatok. Jó egészség mián nem árt, ha jegenyét is ültettek a kert körül, mert a jegenye zápor után gyémántot izzad — így mondta a vénasszony —, az pedig sokat ér...

— Ültetünk! Ültetünk! — fogadkoztak a lusta fiúk.

— De hajh, hátha nem esik az eső és szárazság lesz és elpusztulnak a fáitok, jaj jaj, bizony szegény emberek lesztek, nem találjátok meg a kincseket, a sok drágaságot, az aranyat, az ezüstöt, kiszáradnak a jegenyék és nem izzadnak nektek gyémántot! — jajgatott az öreg.

— Ne féljen attól édesapánk, majd öntözzük őket, kútvízzel, meg csatornából, okos fiúk vagyunk, máris megyünk fát ültetni.

— Bizony siessetek, hogy még halálom előtt láthassalak benneteket a nagy gazdagságban.

Nem mondatták ezt a fiúk kétszer, olyan munkába fogtak, hogy nosza! Egymás után ültették a fákat, serényen gondozták őket, tisztogatták a tövüket, szárazságban öntözték, hangyáktól óvták, férgektől tisztították, hideg ellen még szalmával is betekerték törzsüket, hogy meg ne fagyjanak. Nőttek is szépen, terebélyesedtek is, sok termést hoztak, öröm volt látni.

Nyugodtan halt meg az öreg ember, mert addigra olyan szorgalmassá váltak kincsekre áhítozó, gazdagságra vágyó fiai, hogy most már nem ők voltak a leglustább emberek, hanem ők voltak a legszorgalmasabbak az egész határban. A fák bőven teremtek, ők meg egyre többet dolgoztak úgy, hogy öregségükre csakugyan valamennyien jómódú emberek lettek, szép feleséget is vettek, s családjuk körében boldogan éltek, míg meg nem haltak.

Hanem még utolsó órájukban is hálásan emlékeztek öreg édesapjukra meg Szevi nénire, akiknek tanácsa nélkül bizony valamennyien haszontalan és lusta emberek maradtak volna. Megértették, hogy a fák tanácsa volt a legnagyobb kincs, amit sikerült is mindnyájuknak megtalálniuk.

GYŐRFFY ANNA rajza

PETŐFI SÁNDOR

ISTVÁN ÖCSÉMHEZ

Hát hogymint vagytok otthon, Pistikám?
Gondoltok-e úgy néha-néha rám?
Mondjátok-e, ha estebéd után
Beszélgetéstek meghitt és vidám,
Mondjátok-e az est óráinál:
Hát a mi Sándorunk most mit csinál?
És máskülönben hogy van dolgotok?
Tudom, sokat kell fáradoznotok.
Örök törődés naptok, éjetek,
Csakhogy szűkecskén megélhessetek.
Szegény atyánk! ha ő úgy nem bízik
Az emberekben: jégre nem viszik.
Mert ő becsületes lelkű, igaz;
Azt gondolá, hogy minden ember az.
És e hitének áldozatja lett,
Elveszte mindent, amit keresett.
Szorgalmas élte veritékinek
Gyümölcseit most más emészti meg.
Mért nem szeret úgy engem istenem?
Hogy volna mód sorsán enyhitenem.
Agg napjait a fáradástul én
Mily édes-örömest fölmenteném.
Ez fáj nekem csak, nyugodt éltemet
Most egyedül ez keseríti meg.
Tégy érte, amit tenni bír erőd;
Légy jó fiú és gyámolítsad őt.
Vedd vállaidra félig terheit,
S meglásd, öcsém, az isten megsegít.
S anyánkat, ezt az édes jó anyát,
O Pistikám, szeresd, tiszteld, imádd!
Mi ő nekünk? azt el nem mondhatom,
Mert nincs rá szó, nincsen rá fogalom;
De megmutatná a nagy veszteség;
Ha elszólítná tőlünk őt az ég...
E néhány sorral érd be most, öcsém.
Én a vidámság hangját keresém,
És akaratlan ilyen fekete
Lett gondolatjaimnak menete;
S ha még tovább fonnám e fonalat,
Szívem repedne a nagy kín alatt.
Más levelem majd több lesz és vidám.
Isten megáldjon, édes Pistikám!

Mi mindent megtudunk ebből a csodálatos egyszerűséggel megírt versből! Petőfi szüleinek sorsát, elszegényedésének történetét, értük való aggódását. A költeményben írt levélből árad a szeretet, a tisztelet és a féltés családja iránt.

Olvassátok el még egyszer, milyen szépen kéri öccsét, hogy helyette is támogassa, gyámolítsa szüleit!

BALOGH BÉNI

ZÓRÁD ERNŐ rajza

Az egri

Kint vadul fütyült a téli szél, s kegyetlenül kavarta a havat. 1844-et írt a kalendárium...

Eger városának Maklári úti csárdájában vidáman poharaztak, falatoztak az Alföldről a hegyek közé tartó vásárosok. Az egyik kecskelábú asztalnál két idős jobbágy és egy fiatal legény iszogatott. A legöregebb Varró János volt, a szilvási uradalom kiöregedett lovásza. Mellette pipált a veje, Balogh Márton, amellett pedig az unokája, András.

Amint ott beszélgetnek és eddegélnek, hát egyszer csak kinyílik a csárda ajtaja, s a téli este viharos sötétjéből egy nyurga, barna arcú, kopott ruhájú, egészen fiatal deákember lép be.

— Aggyonisten jó estét — köszönt illedelmesen a jövevény, de szavát alig lehetett hallani a zajban. Körülnézett, hogy hová is ülhetne le, de bizony üres hely nem volt sehol.

— Héj, deák uram — kiáltott feléje az öreg Varró János, észrevevén az idegen tanácstalanságát. — Gyöjjék kelmed ide, itt még szorítunk egy helyet!

— Nagyon köszönöm, bátyáim — válaszolta a deák, majd malaclopó köpenyét leemelvén aválláról, az asztalhoz telepedett.

— Talán bizony Patakról gyött a deák uram? — kíváncsiskodott András, a fiatal legény.

— Nem tagadom, jártam már arrafelé is. Sokfelé megfordultam én. De most Debrecenből indultam, s Pestre igyekszem.

— Hm, hm — csóválta a fejét az agg Varró

vándordeák

János. — A pórnak menni kell hóban fagyban, ha az ura parancsolja. No de a deáknak telente az oskolában van a helye.

— Nékem már régen kitelt az oskola. Már én obsitos katona is vagyok.

A vándordeák pedig, akinek kékre-zöldre fagyott tagjai lassan felmelegedtek, elővette kicsiny tarisznyáját, amiben cipó és egy-két harapásnyi avas szalonna lapult. Az öreg Varró, az agg nagyapa, meglepetten s szánalommal nézte a kevés ételt falatozó farkaséhes deákot. Nem állhatta meg, hogy meg ne kockáztassa a kérdést:

— Kend, ugye, deák uram, nem lakott jól?

— Nem biz én, de hát hun kerék, hun talp — elméskedett a deák.

— Ejnye, ejnye — csóválta fejét az öreg Varró. — Kelmed csakugyan egykedvűen viseli fránya állapotát. No de nem addig van a! Ennyi eleség nem elég egy ilyen fiatalnak. Ha nem veszi kelmed tolakodásnak, s nem veti meg a miénket, hát fogja meg ezt a szőrtarisznyát, oszt falatozzék belőle. Kerülközik még benne szalonna is, kolbász is.

S az agyonfáradt vándornak, ki keserű szívvel bár, de lobogó reménnyel rótta a havas országutat, hogy csodás terveit valóra váltsa a Duna városában — most akarata ellenére is könnybe lábadt a szeme.

Ennyi őszinte s rábeszélő egyszerű jóságnak nem tudott ellenállni. S amikor pedig az ismeretlen befejezte az evést, hát az öreg Varró hozatott neki egy messzely jó piros egri bort.

A deák uram sápadt arca hamarosan kipirosodott, s útipoggyászából egy kézzel teleírt papírköteget vett elő.

— Hát, kedves bátyám, hangbéli tehetséggel nem dicsekedhetem, de van egypár versezetem. Akarják-e kendtek hallani?

— Csak elő vele bátran, deák uram — biztatta az öreg Varró. — Fiatalabb koromban vőfély vótam én sok lagziban.

Ezután a deák töméntelen sok verset olvasott fel nekik. A csárda vendégei mind odafigyeltek, s az ázott gubás, műveletlen emberek mint száraz föld a jó esőt, úgy szívták magukba a szépen metszett szavakat. S amikor egy percre elhallgatott a deák, hát menten kitört az óriási nagy vivát.

Már szinte a piros hajnal lopakodott a Nagy-Eged szomszédságában lapuló híres városra, mikor a sovány, tűzszemű ifjú abbahagyta a felolvasást.

— Mondanék én kelmednek valamit — fordult a vándorhoz Varró bátya. — Falumban, Nekéssemben, beteg az öreg rektor úr, nagyon elkelne már melléje a segítség. Gyöjjék el kelmed. Garantálom, hogy ilyen derék embert, ilyen jóeszűt egykettőre megválaszt a nép.

A deák meglepetten hallgatta a kecsegtető ajánlatot, de elhárította magától.

— Nagyon köszönöm a kend jóakaratját irányomban. Én nem megyek rektornak, én poéta vagyok. Nekem Pestre kell mennem verseim ügyében.

A két idős jobbágy méltatlankodva csóválta a fejét. Aztán egymásnak nyugodalmas jó éjszakát kívánva, ledűltek a kemény falócákra egy kicsit szundítani.

Már reggel volt, mikor felébredtek, de a nyurga, tűzszemű deákot nem látták sehol.

— Elment — jegyezte meg Varró János.

— Itt felejtett egy árkus papírt! — kiáltotta a fiatal András.

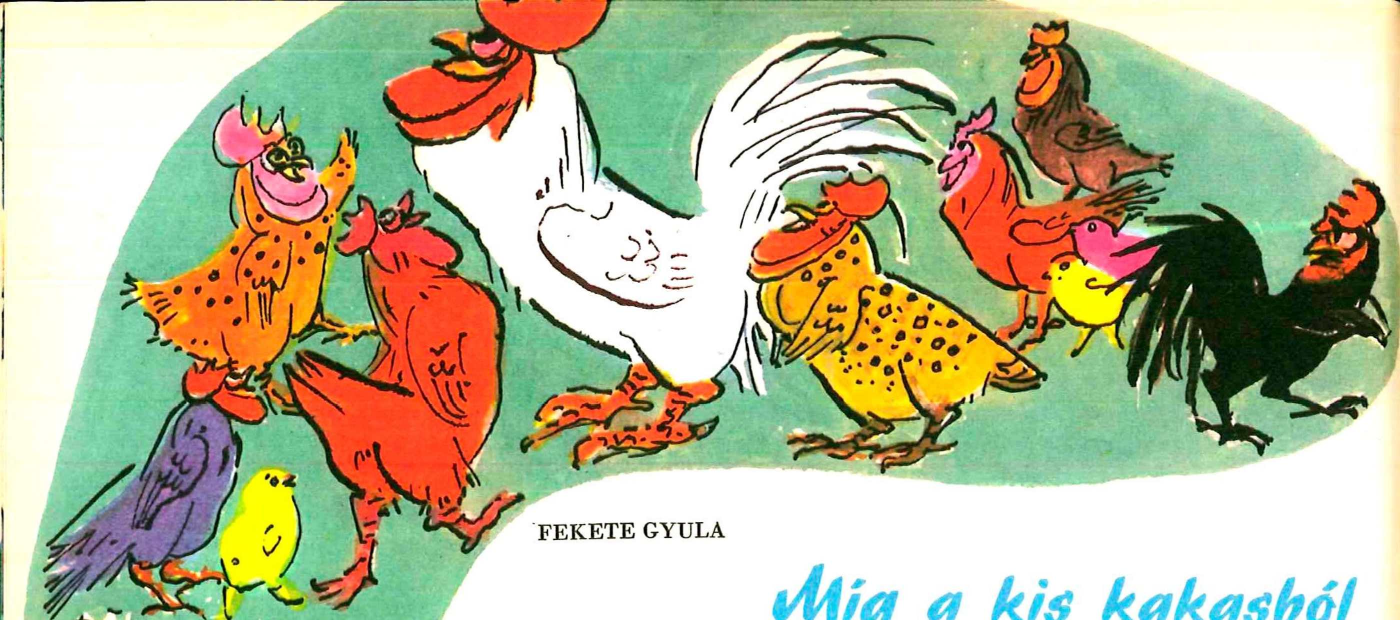
— Ez valami strófa! — nézett a papírra tisztelettel Varró János.

— Ejnye a nemjóját, hát a nevét meg nem is kérdeztük meg! — bosszankodott Márton bátya.

— Itt van a papíron — bökött rá András. — Tudok én egy-két betűt. Nézzék kendtek: P. S.

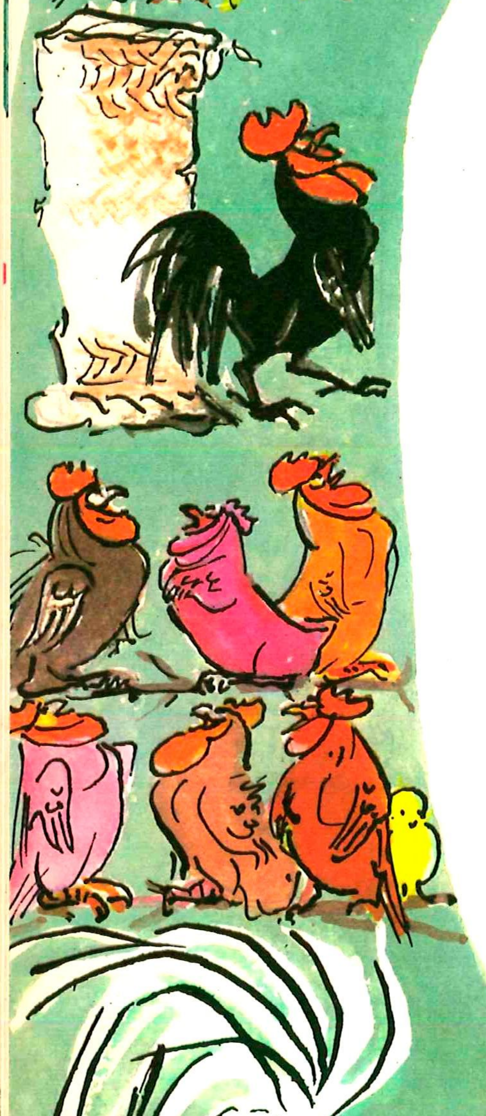
— Valami Sándor nevű lehetett — jegyezte meg megilletődve az agg szilvási ember.

És a vén Varró János ráhibázott a dologra. Mert a vándordeák valóban csak Sándor lehetett, méghozzá Petőfi Sándor, aki ezen idő tájban Egerben csakugyan megfordult.

FEKETE GYULA

Míg a kis kakasból nagy kakas lesz

A kis kakas, amikor a taréja elég nagyra nőtt, és farkán is bokrosodni kezdett már a toll, el-elnézegette magát az itatóvályú tükrében.

„Szakasztott olyan vagyok — gondolta —, mint a nagy kakas!"

Mert a kis kakas, amióta kakasnak tudta magát, nagyon örült, hogy ő éppen kakasnak született. Hogyne örült volna! Csibe korától fogva látta ő, amit látott: hogy a nagy kakas körül forog a világ. Még a legöregebb kotlós is mindenkor tisztelettel említette a nagy kakast, és arra oktatta csibéit, hogy illedelmesen köszönjenek neki. Ha pedig majdan fel tudnak menni a létrán, és ők is a tyúkpadláson hálnak, a nagy kakassal együtt, eszükbe ne jusson olyasmi, hogy, akár csintalanságból elfoglalják az ülőkén a helyét!

Egyszóval a nagy kakast minden teremtett lélek tisztelte, becsülte; féltek tőle a verebek és a galambok, de megsüvegelték a kacsák is. A tyúkok meg egyenesen bolondultak utána, naphosszat körülötte lődörögtek, s egyetlen kottyanására csapatostul futottak hozzá. Mindenki elismerte nagy tekintélyét, még az iromba kandúrmacska is csak messziről merte nézni. Nyilvánvaló volt, hogy a nagy kakasnál a kerek világon nincs nagyobb hatalom. Ha senkinek nem hitt volna a kis kakas, saját szemének és fülének hinnie kellett, hiszen éjszakáról éjszakára tapasztalhatta, hogy a fényességes

RÓNA EMY rajza

napot is a nagy kakas szólítja elő a sötétből.

Egy szép reggelen azután a kis kakas, amint újra megnézegette magát az itatóvályúban, elhatározta, hogy nem vár tovább. Mit képzelnek magukról a jércék és a tyúkok, hogy róla tudomást sem akarnak venni? Pedig őt is megilleti az a tisztelet, ami a nagy kakasnak jár!

Kihúzta magát, végigsétált az udvaron, majd felszökkent a trágyadombra és kipróbálta a hangját is:

— Kikkirikiii...!

„Szakasztott úgy kukorékoltam, mint a nagy kakas szokott" — gondolta elégedetten.

Hegyesen a palánk tövéhez sétált. Kapirgálni kezdett, és közben szüntelenül kotyogott. És valóban: egy fiatal jérce — vele egy kotlósaljából való — oda is szaladt hozzá, és keresgélt a porban. De, hogy nem talált sem magot sem kukacot, köszönés nélkül odébb állt.

Az öreg tyúkok meg egyenesen kinevették a kis kakast, és a szemébe káráltak:

— Ni, a kis bütyök! Hogy kilöki a begyét! Hogy fennhordja a csőrét!

A kis kakast nagyon bántotta ez a csúfolódás. Na, várjatok csak, tyúkok! Várjatok csak! Ha lehet, még jobban kihúzta magát, és begyesen odasétált a nagy kakashoz:

— Kikkirikiii, hallod-e, te nagy kakas! Ketten vagyunk az udvarban, úgy gondolkozzál! Azt mondom én, hogy eleget rúgtad már a trágyadombot, jó lesz neked ezután a palánk tövén is kapirgálni!...

Mire a nagy kakas, se szó, se beszéd, nekiugrott a kis kakasnak, és úgy megtépázta, hogy tollpihéi szerterepültek az udvaron.

Bizony, a kis kakas elhúzódott egy farakás mögé, ott rejtegette vérző taréját. Nagyon bántotta, hogy másodszor is szégyenben maradt. Egész álló nap nem jött elő, nem mert a tyúkok szemébe nézni.

Hanem magában bosszút forralt. „Várjál csak, te nagy kakas, mégis csúffá teszlek én!"

Alig várta, hogy beesteledjék, elsőnek szökött fel a tyúkól padlására, és meghúzódott egy kiszolgált kas mögött. Biztos volt a dolgában, hiszen már igazán jól ment neki a kukorékolás.

Alig helyezkedtek el a tyúkok az ülőn, alig csendesedett el az udvar, váratlanul, éles hangján megszólalt a kis kakas:

— Kikkirikiiii...!

A nagy kakas mérgesen kotyogott, s a tyúkok is rosszalóan káráltak, de a kis kakas egyre kukorékolt, még hangosabban, még élesebben:

— Kikkirrikii...! Kikkirrriki...!

Mindenáron azt szerette volna, ha megelőzve a nagy kakast, ő szólítja elő a sötétből a fényességes napot. Végtére annyira berekedt, hogy egy hang sem jött ki a torkán, de az ég csak nem akart világosodni...

Így maradt szégyenben harmadszor is a kis kakas. Váltig nem értette, hol hibázta el? Hiszen már igazán szépen ment a kukorékolás!

Mire azután megértette, hogy nem elég csak kukorékolni, s nem az ő szavára kel a nap, akkorra már csakugyan nagy kakas lett belőle.

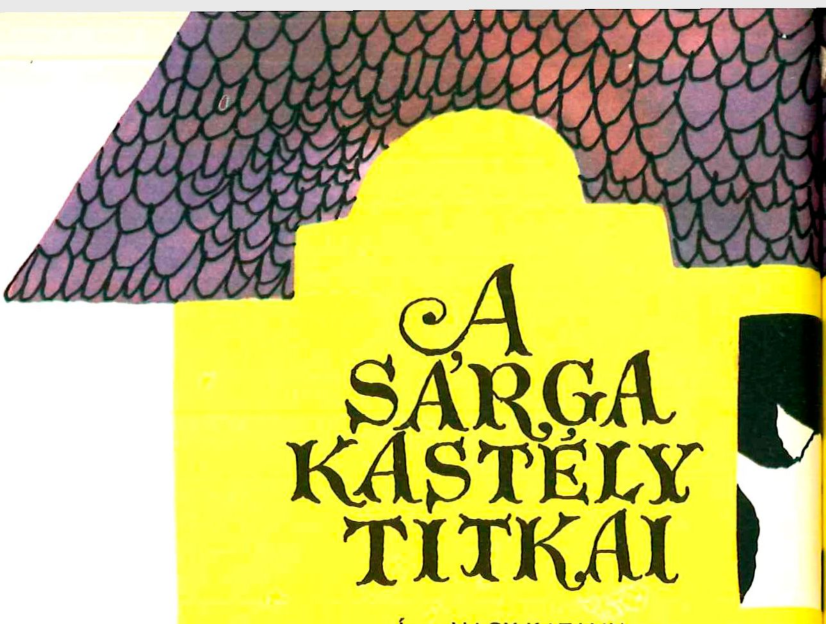
ÖLBEY IRÉN versei

Katicabogár

Katicabogárka
elment a vásárba.
Arany napfény zeng szét
eladná hét pettyét.
S mit is venne, nos hát?
Hacacárés szoknyát.
Nincs szüksége másra,
ez a szíve vágya.
Cserebogár kérdi:
„Hogy a hét petty, néni?"
Kati megsértődve
e szókat dörögte:
„Ki a néni, én tán?
Elmenj innen, hékám,
kotródj innen, kérlek,
nincs eladó hét petty."
Közeleg a cincér:
„Nem adnád egy ingér,
húgom, a hét pettyed?
Tudod, hogy szeretlek."
Kati-bogár erre
haragra gerjedve:
„Még hogy »hugom« néki,
mért nem mondja: »néni«?
No, csak kotródj innen.
Számodra petty nincsen."
S Kati-bogár vár, vár
s elmúlik a vásár,
nem kell senkinek se
a hires hét pettye.
Ezért nem vett, nos hát,
hacacárés szoknyát.

Tehenek

Száll a nap. Este lett.
Jönnek a tehenek.
Fölöttük leng a por,
ametiszt és bíbor.
Két oldalt akác-sor
pirosan fellángol.
Mögöttük tej szaga,
előttük éjszaka.

A SÁRGA KASTÉLY TITKAI

Írta: NAGY KATALIN

A kastély tüzes-sárga volt, napszínű, és olyan hatalmas, hogy folyton eltévedtünk benne még mi, kis-tanító nénik is. A titkos lépcsőházra ugyan mindjárt az első napon rátaláltunk; váratlanul bukkant elő egy folyosókanyarban a második emeleten. Félhomály volt benne, és rejtélyesen nyikorgott a száraz falépcső, ha fellopakodtunk rajta. Lopakodni kellett, bár fel lehetett volna menni nyíltan és hivatalosan is, csak éppen nem volt semmi értelme. A lépcső ugyanis nem vezetett sehova. A csigavonal tetején egyszer csak végetért, falba ütközött az ember. Ez volt benne a fő-titok!

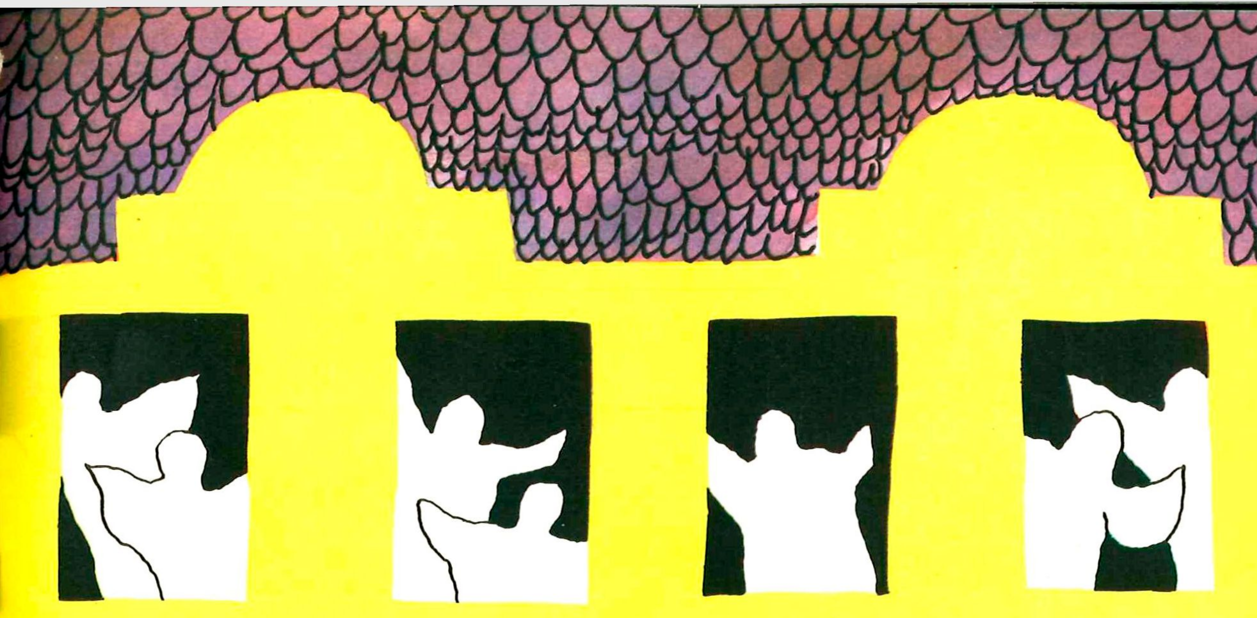
Általában kettesével tettük meg az utat, mert egyedül féltünk, mások előtt meg szégyelltük volna a félelmünket, amit a titkos lépcső kiváltott belőlünk. Az egyik lány megtalálta a kulcsot is. A lépcső tetején a falba vájva, kis mélyedést vett észre, abban lakott a kulcs. Hatalmas kulcs volt, szépformájú, díszes. Gyufát gyújtogattunk, úgy vizsgáltuk a falat, hogy látszik-e rajta az ajtó nyoma? Mert az biztos, hogy ajtó volt ott, ahol lépcső meg kulcs maradt, csak éppen befalazták. Hogy mikor és miért, ezt találgattuk egyre, és főleg azt, hogy mi lehet mögötte?

Csodálatos történeteket találtunk ki esténként Irén szobájában. Csak az volt a zavaró, hogy néha, a legizgalmasabb részeknél, Irén egyszer csak felugrott az ágyára, elhúzta a tolóablak üvegét — csak az ágyról érte el — és átpisszegett a másik szobába. Szigorú volt, a legszigorúbb közöttünk, és lelkiismeretes is. Éppen azért kellett az ő szobájába gyülekeznünk minden alkalommal, mert nem akarta magukra hagyni a gyerekeket. Azt mondta, akkor nem alszanak, márpedig az szükséges a fejlődésükhöz. A tolóablak mögött, a másik szobában, Irén csoportja aludt, csupa elsős-másodikos gyerek.

Velük és miattuk kerültünk a kastélyba mi is hatan, ifjú tanítónők. Akkor nyáron fejeztük be a tanítóképzőt, és nyomban ránkbíztak egy-egy csoport gyereket. Nyaralni vittük őket a gyönyörű-sárga kastélyba, ami a csöpp kis hegy tetején trónolt, és a parkjában akkora fák voltak, hogy a törzsükben nyugodtan elfért egy gyerek. De erre is csak később jöttünk rá, addigra már végigsírtunk néhány ebédet.

A kastélyban igazi tanárok is voltak, idősebb, komoly tanárok, tulajdonképpen ők vigyáztak ránk is. Illetve tanítottak bennünket arra, hogyan kell bánni egy csomó vadidegen kisgyerekkel, akik se egymást nem ismerik, se minket, ennélfogva nehezebb összetartani egy csoportot, mint mondjuk egy zsák bolhát. Megtanultuk azt is, hogy időnként meg kell számolni a gyerekeket, például ebéd előtt. Hogy megvan-e mind, az a fontos, és csak azután jön a kézmosás. A gyerekek csak a legritkább esetben voltak meg, ezért szemrehányást kaptunk, és ezért sírtunk néha ebéd helyett, mi, kis-tanító nénik. Mert ráadásul még azt is hittük, hogy a gyerekek szándékosan gubancolódnak össze és vesznek el, csak azért, hogy mi megijedjünk. Idővel aztán rájöttünk, hogy a gyerekek ilyenkor az öreg fák odvában tartózkodnak, és eszük ágában sincs, hogy minket bosszantsanak, csak éppen szomorúak. Akit sérelem ért vagy honvágya támadt, bebújt a fa odvába, sírdogált ott egy kicsit, aztán előjött. Ez nagy felfedezés volt számunkra, attól kezdve, ha hiányzott egy gyerek, csak jártuk körbe a parkot, vizsgáltuk a fák törzsét, mint a harkályok.

Én legjobban azért az estéket szerettem. A hálószobákban szappanillat és mesehangulat uralkodott. Esténként végigfürdettem a huszonöt gyereket, általában mindet kétszer, az összesen ötven. Ugyanis az eleje unatkozott addig, míg a végét fürdettem, hát futkároztak mezítláb a folyosón, és tornásztak az ágyak vasrácsán. Mire bejöttem a szobába csapzottan és boldogan, hogy végre készen vagyok, kezdhettem újra az első csoport sikálását. Míg azonban rájuk várt, unatkozott a második csoport... Így telt az idő, belenyúlt az éjszakába, talán még most is fürdetném őket, ha eszembe nem jut a mese. Kihirdettem, hogy ha mindenki ágyban van és tiszta is, mesélek. Addig mesélek, míg mindenki el nem alszik. Ez vakmerő kijelentés volt, de nem bántam meg. Egyrészt három mesénél sose jutottam tovább, máris szuszogott a huszonöt. Meg aztán én is szerettem a mesehangulatú szobát. Eloltottuk a villanyt, mindig másik gyerek ágyára telepedtem, így volt igazságos. Egy gyerekkel kivételeztem csak, mert tizenhat kiló volt, és sajnáltam. Az ő

Rajzolta: GAÁL ÉVA

ágyán többször meséltem, mint ahogyan sorra került volna.

Mesélés közben nem egyszer elaludtam én is. Akkor jöttek értem a lányok, felébresztettek, és mentünk Irén szobájába beszélgetni. Naponta megbeszéltük a gyerekek dolgát és a lépcső titkát, egyforma izgalommal. Éjfélig mindig együtt voltunk, nagyon szerettünk együtt lenni, kivéve Annát. Ő azt mondta, gyerekesek vagyunk és butaságokat beszélünk, ő inkább olvas vagy pihen. És el is vonult a szobájába. A véletlen folytán neki volt egyedül külön szobája, a kastély legtávolabbi szárnyán, a földszinten. Gyönyörű rács volt az ablakán, előtte futórózsa és csepp kis szökőkút. Úgy lakott ott Anna, mint egy mesebeli grófkisasszony.

Lehet, hogy irigyeltük, lehet, hogy a toronyóra adta az ötletet. A kastélynak volt egy tornya ugyanis, és az óra minden órában kongatott. Akkor éppen tizenkettőt, merthogy éjfél volt.

Összeszedtük nagy csöndben a lepedőket a saját szobánkból és az udvaron adtunk találkát. Lábujjhegyen osontunk végig a folyosókon, nehogy felébredjenek a gyerekek. Irén még a cipőjét is levetette. Gyönyörűen világított a hold, a kastély épülete U alakban ölelte körül a belső udvart. Az U betű egyik végén ott csobogott a szorgalmas kis szökőkút, illatoztak a futórózsák, a rácsos ablak mögött Anna aludt. Biztosan még álmában is megvetéssel gondolt ránk.

Úgyhogy beburkolóztunk szépen a lepedőkbe, a szemünk látszott csak ki, vagy még az se. Volt akinek uszálya is maradt, húzta maga után, mintha estélyi ruhát hordana. Odasuhantunk Anna ablaka alá és táncolni kezdtünk hang nélkül, zaj nélkül, puha mozdulatokkal. Úszott-lebegett a lepedőnk a holdfényben. Sikerült az ijesztgetés: Anna felébredt, fölényesen nevetett, és azt mondta, úgyis tudja, hogy mi vagyunk. De hallottuk, hogy azért bereteszeli az ajtaját, és elé tolja még az asztalt is. Mámorosan táncoltunk hát tovább. Lebegett a sok fehér lepedő, ragyogott a holdfény a kastély udvarán.

És akkor a második emeleten kinyíltak az ablakok. Az összes ablak egyszerre... És az összes ablakban szellemek ültek, fehér lepedőbe burkolt néma alakok, csak a karjukat nyújtogatták felénk, szép balettmozdulattal.

A tanítványaink...

Sokáig maradt így a kép. Mi, az udvari szellemek álltunk mozdulatlanul, megkövülten. Ők, az emeleti szellemek meg hadonásztak tovább némán. Végre egyikük megszólalt, egészen kicsi szellem volt, alig ért fel az ablak párkányig. Kapaszkodott is, annyira igyekezett, hogy lecsúszott róla a lepedő.

Ő volt az, a tizenhatkilós! Ő rikoltozta felénk a szózatot:

— Szellemtestvérek! Mutassátok meg a holdfényben sápadt arcotok!

Most mi lesz?! Ha ezek megtudják... No nem, azt nem lehet! Akkor oda a tekintély! Meg elfecsegik a dolgot nyomban, mit szólnak az igazi tanárok? Legjobb lenne eltűnni nyomtalanul, mint az igazi szellemek...

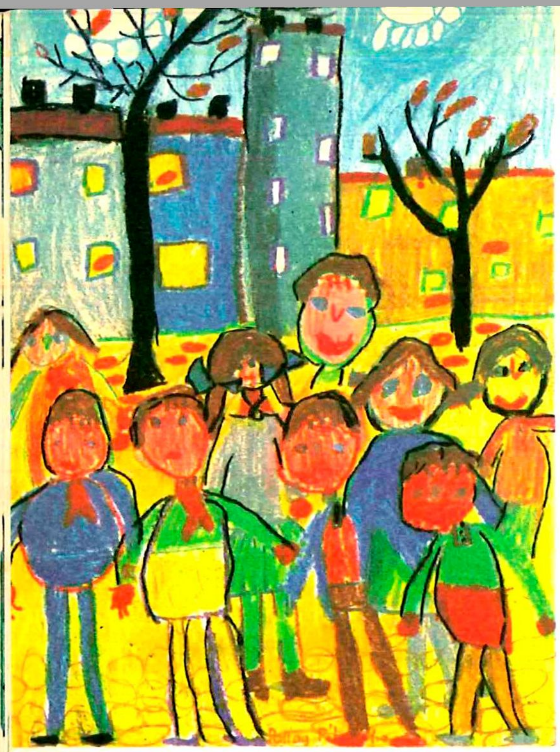
— Szellemtestvérek! Hé, odalent! Mi lesz már?!

Hadonásztak, hajlongtak... még kiesik valaki, te jó isten! Egyszerre iramodtunk neki mindannyian, úgy lepedőstül, fel a kastélyba, ki-ki a maga csoportjához! Ágyba-ráncigáltuk a gyerekeket; nem ment könnyen! Az volt az ára, hogy bevallottuk, bizony mi is szellemesdit játszottunk, mi, a kis-tanító nénik.

Másnap egyre csak csodálkoztunk, hogy az éjszakai vallomás ellenére sem csökkent a tekintélyünk. A gyerekek szótfogadtak, egyáltalán nem emlegették a szellemesdit. Sőt! Attól kezdve senki nem bújt többé a fa odvába. Mondogatták, hogy jó itt, és már egyáltalán nincsen honvágyuk. Hogy miért a változás: ez volt számunkra a legnagyobb titok a sárga kastélyban. Mostanában kezdem már érteni.

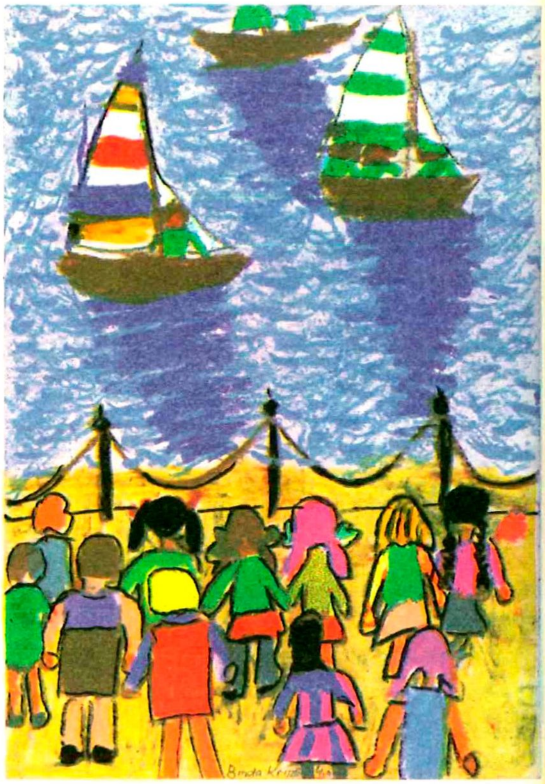
GYEREKOLDAL

A budapesti XI. kerületi Egri József utcai ált. iskola piros nyakkendőt köthetne a nyakába, ha lehetne! Tíz éves ugyanis, tehát akár felavathatják úttörővé! A születésnapot nagy iskolai és úttörőünnepségek kísérték, melyen volt hangverseny, régi növendékek találkozója, aszfaltrajzolás és rajzkiállítás. Ezekből a rajzokból közlünk most néhányat.

EGYÜTT VAGYUNK
Pallag Péter
1. oszt.

VITORLÁSOK
Binda Kriszti
4/a. oszt.

Balaton

Balaton a magyar tenger,
Benne fürdik sok-sok ember.
Szovjet, magyar, német, lengyel.
Árbocrúdon zászlók lengnek,
S a hajók csak mennek-mennek.

Kaplányi György
5. oszt.
Magyarnándor

A FOLYOSÓN
Kovács Ágnes
2/c. oszt.

Az erdő lakói

Kicsi erdő pici szélén
Őz bujkál a bokor mélyén.
Sétára indul a medve,
Elbarangol messze-messze.

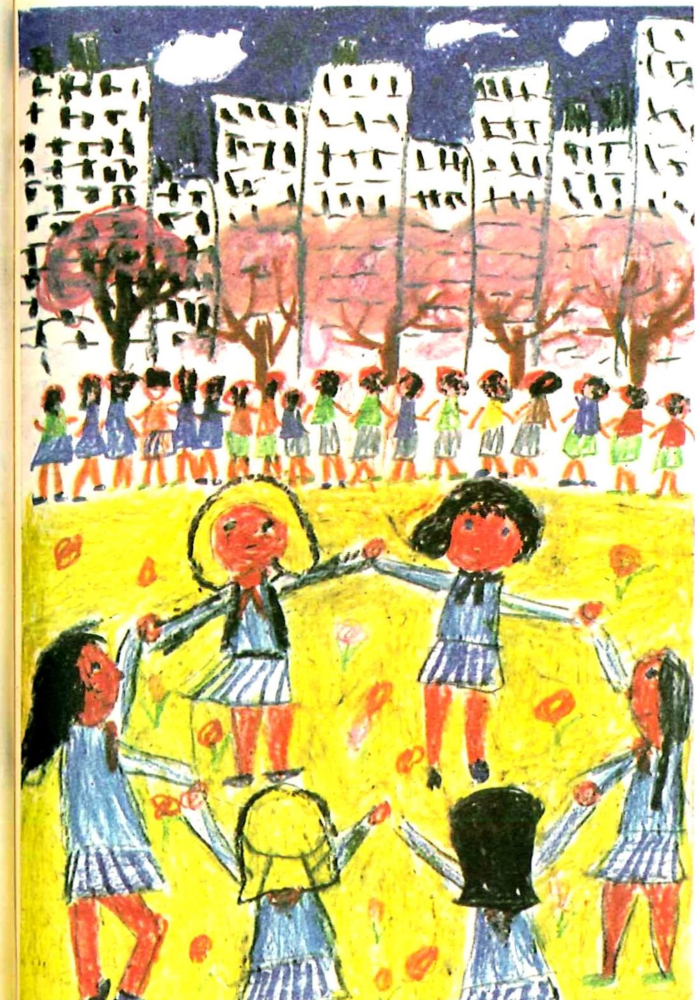
A nyuszi is követi,
Hisz az erdő oly kicsi,
Bejárhatja egy nap alatt,
Ha egy kicsit fürgén szalad.

Varga Andrea
4. oszt.
Komárom

A MI ÉNEKKARUNK
Póta Ágnes
4. oszt.

KÖRJÁTÉK
Lambay Judit
5. oszt.

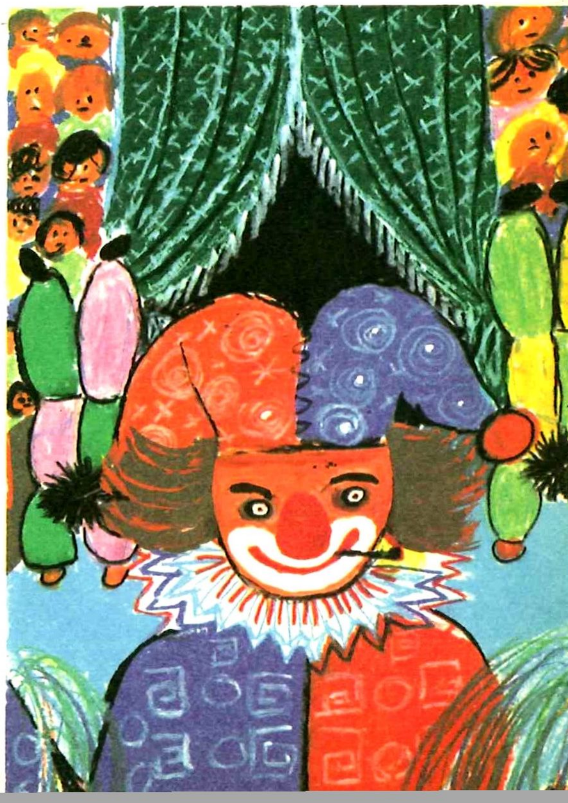

Csucsu

Csucsu a mi kutyánk neve,
Erre büszke is őkelme.
Szeretem én a kutyánkat,
Nem is adnám oda másnak.

Füleki Györgyi
3. oszt.
Jászárokszállás

A BOHÓC
Imrik Zsuzsa
4. oszt.

Űr Kata jelenti:

Itt van az ősz, itt van újra,
S szép, mint mindig, énnekem.
Tudja isten, hogy mi okból
Szeretem? de szeretem.

Petőfi Sándor szép versét mostanában tanulják mindenfelé a másodikos kisdobosok. Harmadikos barátom környezetismeret füzetében pedig ezt a kérdést láttam: mi a legfontosabb őszi munka? Ő azt felelte rá, okosan: a betakarítás.

Ezen a szép őszön nekem is kedvem támadt egyfajta „betakarításra". Nézzük csak meg, mi „termett" az elmúlt évben Űr Kata postájában?!

MESTERSÉGÜNK CÍMERE

Sok érdekes levelet kaptam arról, hogy mit, és hogyan dolgoznak a kisdobos tisztségviselők. Egy-egy nótafa, mókamester, zászlótartó, őrsi krónikás, őrsvezető leveléből tanulhattak a hasonló „mesterséget" folytató többi kisdobosok. De még olyan is akadt, hogy mókamester üzent nótafának; egymás véleményére, tapasztalatára, bizony érdemes odafigyelni!

A KORDÁBAN TARTOTT ŐRS

körül jó kis vita kerekedett. Emlékeztek rá? Egy frissen választott őrsvezetőhelyettes azzal indult a tanévnek, hogy majd ő kordában tartja az őrsét — s elhatározásához a mi véleményünket kérte. Volt aki igazat adott neki közületek, volt aki tiltakozott. Hamarosan megszületett a kérdés ikertestvére, vagyis a kérdés fordítottja: egy őrs akarta megnevelni a tisztségviselőket úgy, hogy nyomban leváltották azt, aki hibát követett el.

Kár, hogy csak „kis" vita kerekedett, én nagyobbat vártam! Mert fontos, izgalmas kérdés ez! Egy őrsvezetőnek nem attól lesz tekintélye, hogy folyton fegyelmezi, rendreutasítja az őrsét. És az őrsnek nem attól lesz jó nótafája, zászlótartója és őrsvezetője, ha tévedésüket leváltással „bünteti". — Ez az én véleményem; hát a tiétek?

LEVÉLVÁRTA

alakult még novemberben, aztán majdnem minden hónapban sorra következett. Rengeteg levelet kaptam és kapok, amelyekben egyetlen kérés — sokszor csak egyetlen mondat — áll: valakivel levelezni szeretne az írója. Egy ideig lelkesen közöltem én ezeket a kívánságokat, addig, amíg a „levélvártából" egyszercsak „panaszláda" lett. Egymásután jöttek a panaszos levelek: nem válaszolt, akinek írtam, parancsolj rájuk, állítsd őket sarokba Űr Kata!... Azt ajánlottam és ajánlom most is a „sértett feleknek": ne haragudjanak, ne veszítsék kedvüket, keressenek más levelező-pajtást. Sok-sok gyerek nevét, címét közöljük, ezután is — válasszatok közülük, hátha több szerencsével jártok! Azoknak a „szerencséseknek", akik túl sok levelet kapnak, azt ajánlom, osszák szét az őrsnek, adják át barátaiknak is, de lehetőleg ne maradjon válasz nélkül levél, ne várjon hiába egyetlen feladó sem.

Továbbá:

tiszteletbeli tagja lettem én a Tündér őrsnek, és rólam neveztek el egy őrsöt a kaposvári gyakorló iskola másodikos kisdobosai. Kaptam meghívást lekvárkóstolóra, és kaptam szemrehányást a saját őrsömtől, mert személyesen még nem jártam náluk. Mindezt nem dicsekvésből mondom, hanem örömömben; ez is hozzátartozik a „betakarításhoz."

ISKOLÁBA MEGYÜNK

Tóth Klára 2 a osztályos kisdobos rajza
Budapest XI., Egri József utcai ált. iskola

Új tanév kezdődött. Ha valaki most megkérdezné — mondjuk ti, gyerekek! —, hogy mi a legfőbb három kívánságom, rögtön tudnék rá válaszolni.

Első kívánságom az lenne: továbbra is írjatok a kisdobos tisztségviselők munkájáról. Biztos vagyok benne, hogy sok gyereknek sok érdekes mondanivalója van még! A postámban máris találtam egy levelet, a győrvári általános iskola negyedikes kisdobosai írták. A Mókus és az Őzike őrs azzal a hírrel jelentkezik, hogy ők maguk közül választottak őrsvezetőt, nem kértek rá úttörőgyereket. Nagyon érdekel a folytatás!

Második kívánságom nagyon hasonlít Sztankó Éváéhoz. (Békéscsaba, Toldi u. 1.) Azt kéri: legyen a Kisdobosban sok szép festmény! Én azt kérem: küldjetek sok szép rajzot, festményt a Kisdobosnak! Nekem még levél helyett is küldhetitek, biztosan megértem majd a rajzos beszámolókat! Tavaly kevés rajzot kaptam, talán nem tudtátok, hogy szeretem?

Harmadik kívánságom: szeretném megismerni a ti „kis hazátokat"! Írjatok a nevezetességekről, és olyasmiről is, ami egyáltalán nem nevezetes, csak ti éppen azt szeretitek falutokban, városotokban. „Szülőföldem szép határá"-t ezáltal is jobban megismerjük, megszeretjük.

Negyedik kívánságom is van, most veszem észre! Mindenről írjatok, ami veletek történik! Csak lehetőleg ne rejtvény-formájában, mint például Szalai Ildikó és Vámosi Lajos kisdobosok (Sárrád, Kossuth út 43.). „Nálunk már néphagyomány, hogy minden évben megrendezzük a macskabált" — közlik velem boldogan, aztán pont. Most, amíg következő levelük meg nem érkezik, megesz a kíváncsiság: mi lehet az a macskabál?

Remélem az új tanévben teljesítitek majd ezt a három kívánságom, és a negyediket még, ráadásnak.

Úr Kata

KERESZTY ÉVA

KOCSMÁR KRISZTI

SZAJKÓ ATTILA

MÁTHÉ ILDIKÓ

KITÉPTÉK EGYMÁST — PAPÍRBÓL — a Budapest VIII., Trefort utcai Ságvári Endre gyakorló iskola tavalyi harmadikos kisdobosai. Vajon idén milyennek látják egymást?

Új rejtvénysorozatunkról

Tudjuk, nagyon szeretitek a rejtvényt, a fejtörőt. Sokan megírták közületek nekünk is, milyen jól szórakoznak, amíg törik a fejüket, gondolkodnak a rejtvényeken, s milyen jó érzés, amikor rájönnek végre a megfejtésre. Mert minden rejtvényben megbújva egy-egy kis titok lappang. S nagy öröm és nagy büszkeség feltárni a titkok kapuit! Nos, azt szeretnénk, hogy a jövőben még több örömöt leljetek a rejtvényfejtésben. Ezért az új évben új rejtvénysorozatot indítunk.

Mi benne az új?

Valószínű tudjátok már, hogy ebben az évben ünnepeljük Petőfi Sándor születésének 150-ik és az 1848-as forradalom 125-ik évfordulóját. Szeptembertől kezdve egy egész éven át a feladványok erről a két nagy eseményről szólnak — vagyis, az 1848-as forradalomról, a szabadságharcról és Petőfi Sándor életéről, költészetéről.

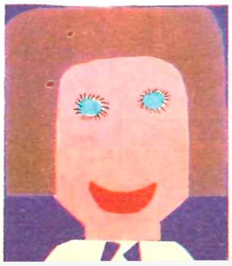
A jutalom is más lesz, mint ami eddig volt.

A helyes megfejtőknek minden hónapban egy művészi alkotás (festmény, litográfia) nagyon szép, színes másolatát — reprodukcióját — küldjük jutalmul. Aki pedig az év folyamán minden hónapban megfejti a rejtvényt, tehát mind a 12 színes képet megszerzi, egy díszes albumot kap, amelybe a megfelelő helyekre beragaszthatja a képeket. Eláruljuk azt is, hogy a művészi alkotások a szabadságharc nagy alakjait (Kossuth Lajost, Bem apót stb.) és jelentős eseményeit, csatáit ábrázolják.

Biztosak vagyunk abban, hogy aki szereti törni a fejét, és egy kicsit ügyes, meg tudja fejteni a rejtvényeket. De ne veszítsétek el kedveteket akkor se, ha egyik vagy másik hónapban nem sikerül a megfejtés, és nem kaptok képet. Akinek jövő szeptemberben két vagy három kép hiányzik a sorozatából utólag még megszerezheti — külön feladványok megoldásáért.

Előre hát az új rejtvények titkainak megfejtéséért! Kívánjuk, hogy minél több kedves olvasónk elnyerje végül a díszes albumot, amire ki-ki méltán büszke lehet.

SOMOGYI LÁSZLÓ

LAJOS BALÁZS

MEZEI ANIKÓ

FARKAS ILDIKÓ

Írta: VARGA KATALIN
Rajzolta: GÖRÖG JÚLIA

Előzmény: A Helyek Házában Piskóta megállapította, hogy Dórót a hármas szigetre hurcolta Kalamona. A hármas sziget neve: Ezerédes. Miért? A történetből majd megtudod. Annyit elárulhatunk, hogy Ezerédes a melléknevek egyik szigete. Hőseink, amint Fúrfarag megérkezett, együtt útnak is indultak. A hidroplánból ezt látták:

2. EZERÉDES — SZIGETEN

A köves út két szélén mézeskalács házikók sorakoztak. A lapos tetőkön üvegcukor kakasok forogtak. A fákon friss habcsókok csüngtek. A fák törzsén udvarias feliratú táblák: Jó étvágyat! Miután ettek a kitűnő habcsókokból, tovább baktattak. Egy sötétbarna patakhoz értek. Tetején hófehér habok úsztak.

— Tejszínhabos kakaó! — mondta Pitt.

— Ez pedig tejeskávé! — futott a szomszéd patakhoz Patt. A híd korlátja mogyorós csokoládé volt. A virágos réten marcipán margaréták nyíltak. Mire a társaság eljutott a szigettulajdonos magas mézeskalács várához, pukkadásig jóllaktak.

Kopogtattak. Az ajtón egy kislány lépett ki őzikés kötényben. Kezében óriás tál, rajta krémes sütemény. — Tessék! — kínálta őket készségesen. Pitt bús arccal leemelt a tálról egyet. — Jobb lenne már valami ízletes, sós étel!

A kislány elmosolyodott: — Te is a sósat szereted? Én is!

A kislány mögött megjelent egy fehérhajú öreganyó, Főédes. Fúrfarag udvariasan meghajolt: — Csodálatos úrnő, ördöngős nagyanyó, vendégeket hoztam!

1. MIT LÁTTAK A SZIGETLAKÓK?

Amikor hőseink kiszálltak, a parthoz közel álló ház kerítésén három apró emberke bámult ki.

— Leszállt a zirregő! — mondta az egyik.

— Kilép a szakállas! — mondta a másik.

— Utána jön a pöttyös és a kockás! — így a harmadik.

— Jaj, fussunk! Itt a sörényes is! — kiáltották és eltűntek.

A szigetlakók nem használtak főneveket. A te feladatod lesz a párbeszédekben a melléknevek helyére megfelelő főneveket illeszteni.

Könnyítésül a megfejtés: hidroplán, Fúrfarag, Pitt és Patt, Dinó (oroszlán)

mézes
friss
udvarias
mogyorós
virágos
magas

óriás
krémes
készséges
bús
ízletes
sós
csodálatos

1. Kérdés: A melléknevek egyik nagy csoportja s-re végződik. Ezért írtuk ki a meséből ezeket a mellékneveket. Öt s-re végződő melléknevet azonban szándékosan benne hagytunk. Ezeket neked kell kikeresned a meséből, mivel kezdőbetűikre szükséged lesz a decemberi megfejtéshez. ● Az öt melléknév kezdőbetűiből egy olyan szót készíthetsz, amely lehet főnév is, melléknév is.

3. A TÖRPÉK NEM TARTANAK OROSZLÁNT

— Sajnálom, hogy hiába jöttetek! — tárta szét kezeit Főédes, miután meghallgatta Pitt és Patt történetét. — Az oroszlánotok nincs nálunk. Járt ugyan itt Kalamona, s fel is ajánlotta Dórót, de a szigetlakók nagyon féltek tőle. Így hát tovább álltak.

— Hová?

— Ki tudja? Talán a Lebegők szigetén megtudjátok.

— Induljunk máris! — ugrott fel Pitt nyugtalanul.

— Hová sietsz? — nyugtatta Fúrfarag. — Nézz ki az ablakon! Vihar közeledik. Nem tudunk felszállni.

— Ha csak ez a baj, könnyen segíthetek — mosolygott Főédes. — Az én varázsgépem eloszlatja a vihart. — Azzal elővett egy hajszárítóhoz hasonlatos szerkezetet. Piros és fekete gombja volt.

— Látjátok? Ha lenyomom a piros gombot, verőfényes napsütés lesz!

Valóban! A nap kisütött! A felhők eloszlottak.

— S mi történik, ha a feketét nyomod le?

— Ez, — mosolygott a varázslónő. Lenyomta a fekete gombot és ismét elsötétült az ég.

4. MIT VARÁZSOLT MÉG A VARÁZSGÉPPEL?

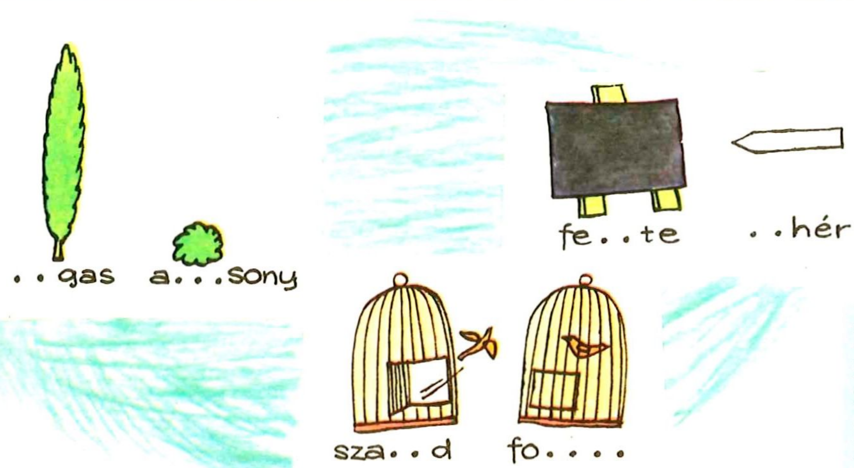

Nézd meg jól a képeket, s tudni fogod, melyik az a két pár ellentétes értelmű melléknév, ami ide illik.

Mindez természetesen csak tréfa volt. Játékból még a kíváncsi Patt is kézbe foghatta a csodálatos gépet. Ő is varázsolt, ha nem is tökéletesen.

5. MIT VARÁZSOLT PATT?

Megtudod, ha a képek alatti melléknevek hiányzó betűit beírod a helyükre. Ugyanis egy-egy ellentétes értelmű szópár hiányzó betűinek összeolvasása adja meg a választ.

6. LEBEGŐK

A társaság búcsút vett Főédestől, és elindult Lebegőre. Egy zord, kietlen szigetre jutottak.

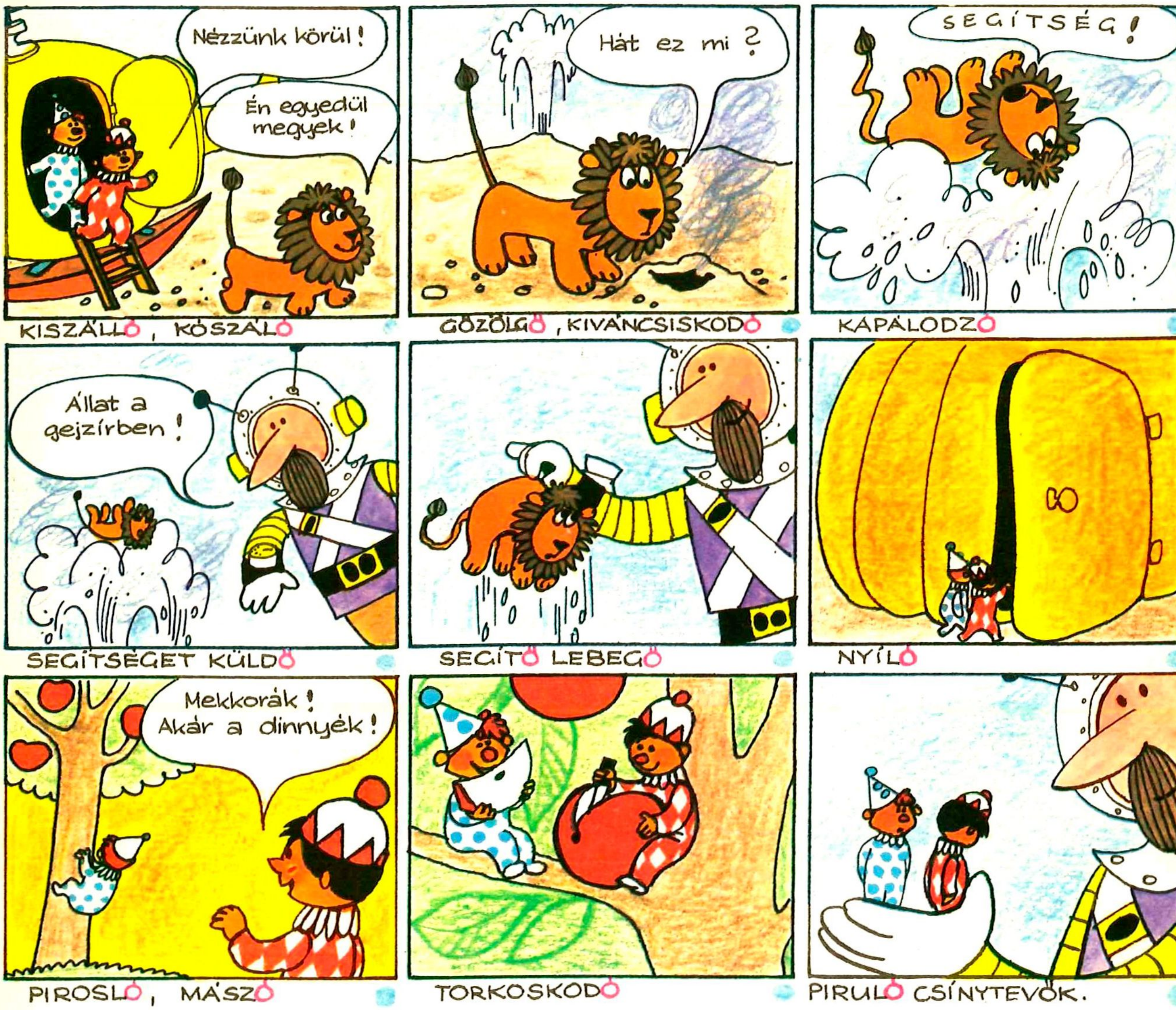
— De mik azok a narancssárga gömbök? — kérdezte Patt.

— Bizonyára dinnyét termesztenek — vélte Pitt.

— Dinnyét? Hiszen itt még fű sem terem! — válaszolt Patt.

— Majd láttok még csodát! — nevetett Fúrfarag.

Azzal a légi kikötőbe irányította gépét. Jól figyeljétek meg a képeken, micsoda kalandokban volt részük!

A bemutatkozás tehát nem sikerült valami szépen. Szerencsére a Lebegők nem haragudtak meg. Elvitték őket a sziget egyetlen szállodájába. A szálloda szintén egy felfújható ballonházikó volt. Rajta réztábla:

Dr. Kis István
de: a nyelvtudományok doktora
du: szállodaportás

Kopogtattak. Az ajtón kilépett Fúrfarag. — Mindössze tíz percig hagytalak magatokra, s máris elkalandoztatok!

— Nagyon szégyelljük! — hajtotta le fejét a két bohócgyerek. Dinó nemkülönben.

— Gyertek! — vezette be őket.

Bent a szálloda előcsarnokában, azt hitték káprázat: Kalamáris ült.

— Postairón vagyok! — mutatkozott be a piros-kék köpenyes bácsika — Kalamáris testvére.

— Ó, kedves Postairón! Hol találjuk a mestert? Doktor Kis Istvánt?

— Az is én vagyok — hunyorgott a mester. — Amikor Lebegőék megérkeztek a szigetre, szükségük volt nyelvtanárra. Akkor vettem fel e nevet, s azóta tanítok minden délelőtt. Délután pedig a szálloda vendégeire ügyelek.

— Kik ezek a Lebegők?

— Egy másik bolygóról szálltak ide. Egy sokkal nagyobb bolygóról.

— Ó, hát azért olyan magasak! — kiáltott fel Pitt.

— És azért is lebegnek — folytatta Patt.

— Így van. S ezért hívják őket Lebegőknek — zárta le a kérdést Fúrfarag. — Most pedig zuhanyozás és alvás!

7. FÜSTBE MENT LAKOMA

Másnap reggel Postairón így szólt vendégeihez: — A Lebegők rövidesen kinyomozzák, merre van Kalamona. Addig várnotok kell. Ha kedvetek tartja, átruccanhatunk a közeli szigetekre.

— Menjünk! — tapsolt a két bohócgyerek.

— Legelőször Rebarbarára megyünk! — ültette be őket csónakjába a kedves mester.

— Postairón, miféle tréfa volt ez? — fordult Fúrfarag kalauzukhoz.

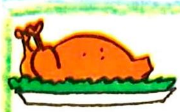
— Rossz tréfa! — bólintott az agg mester. — Tömött Has messze földön híres irigységéről. Soha senkinek sem ad egyetlenegy falat ételt sem, mindent egymaga eszik meg, titokban kint a konyhában. Én viszont megosztom veletek ebédemet! — tessékelte vissza őket a ballonházikóba.

Étlapot tett eléjük, ami rejtvény formájában kínálta a vendégeknek a választható ebédet.

8. MIT ETTEK?

P. . . . . Ó
G. . . . . Ő
F. . . Ó

S. . T
P. . . . T
T. . . . TT

P. . . S
É. . S
I. . . . . . S

Beküldendő: 4. Mit varázsolt még? 5. Mit varázsolt Patt? 8. Mit ettek? Decemberre: 1. kérdés

Előző havi megfejtések:

3. képregény: ablakból, hintaszékből, ágról, répára, markában, asztalra, sajtba, székre, ingbe, gömbben, ernyőből, tányéron = a hármas sziget.

4. Hol? Találós kérdés: 250 toll.

Decemberre: Mi hiányzik a képen? ujja, jácint, égő, villa = újév

Készítsd el a DOBOZ-SÁRKÁNYT!

Minden kisdobos vágya olyan sárkány, amely nagyon magasra száll, s nyugodtan, biztosan „áll" a levegőben. Ilyen a DOBOZ-SÁRKÁNY.

Vázához négy 1 méteres, és négy 64 cm hosszúságú nádszál vagy ceruza vastagságú modellező léc szükséges. Ezekből két keretet készítsetek, pontosan az 1. ábra szerint. A hosszanti lécek közé tett keresztlécek végeit ékalakban faragjátok be — nádnál két ferde vágással alakítsátok villásra —, s ragasztással, cérnakötözéssel, majd újbóli ragasztással erősítsétek egymáshoz. A két kész keretet egymásba bújtatva, a 64 cm-es lécek középpontjainál ragasszátok-kötözzétek egymáshoz, úgy, hogy felülről nézve X-alakban álljanak (2. ábra), majd vékony zsineggel a végektől 1 cm-nyire keretszerűen kötözzétek körül (3.). Ettől befelé 32—34 cm-nyire újabb zsineg-keretet kössetek, ezek fogják a borítópapírt tartani. Rajzainkon valamennyi cérnakötözést és zsineget narancssárgával jeleztünk. A 4. számú részletábrán a lécösszeillesztést, és a keretzsinór kötözését látjátok.

Vágjatok most ki vékony fehér csomagolópapírból, vagy pvc-fóliából 38 cm széles és kb. 190 cm hosszú csíkot, kettőt, a dobozkeret borításához. Ha nincs ilyen hosszú borítótok, összeragasztással toldjátok. Az asztalra, sima padlóra fektetett borítópapírt az 5. ábrán látható módon ragasszátok szegélyeinél a zsinórkeretekhez. Ha egy, téglalap alakú mezőt mindkét szegélyénél fogva a zsinórokhoz ragasztottatok — a léceknél ékalakú bevágás segíti ezt elő —, egy fordítással a következő mezőre fektetve a vázat, folytathatjátok a munkát. Körbeérve 2-3 cm széles sávot ragasszatok rá a kezdetre. PVC-t üvegpapírral megdörzsölt részein jól fog a Technokol, vagy a Palma Rekord ragasztó.

A 6. ábrán látjátok, hová kell a kész sárkányra felkötni a zsinórkantárt (K), s ehhez a felbocsátó zsinórt. A doboz-sárkány farok nélkül repül!

FERKAI LORÁNT

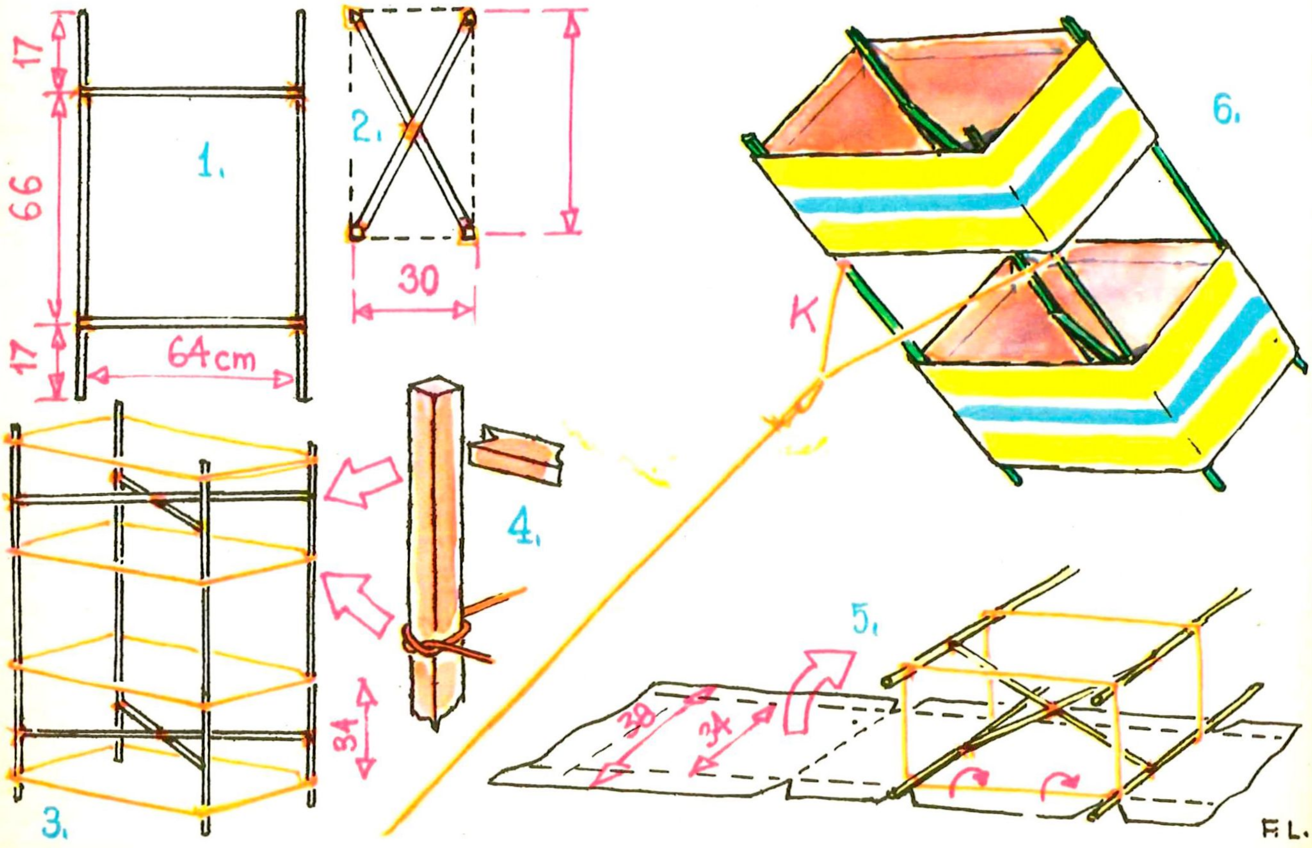
KISDOBOS DOB

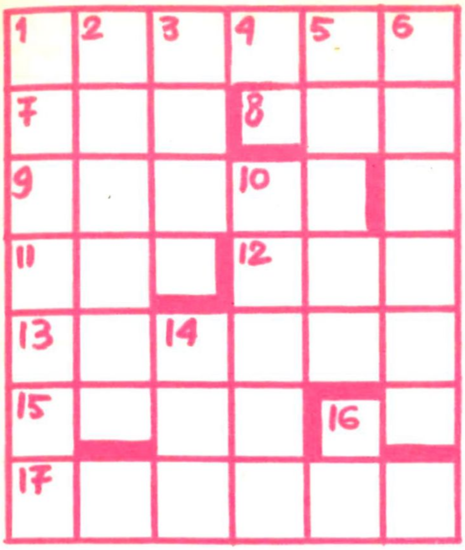
Használati utasítás a kivágós melléklethez

1. A kivágandó ábrákat mindig vastag fekete vonallal rajzoljuk.
2. Ahol pöttyös területet láttok, azt kell ragasztóval bekenni.
3. A szaggatott vonalak azt jelentik, hogy ott hajtogatni kell a papirost.
4. Az A, B, C stb. betűjelölések arra valók, hogy a különböző darabokon jelölt A, B...-t a másik darab A, B... betűjéhez kell illeszteni. Pl.: a szürke BC nyelvecskét a henger palástján bejelölt BC fehér foltra kell ráragasztani.
5. A mellékleten látható a kész minta is. Ez arra szolgál, hogy lássátok, milyen lesz az elkészítendő tárgy vagy figura. Így könnyebb az alkatrészeket összeállítani.

Ha megszáradt a dobotok, a szürke pántba fűzzétek a vállszíjat (szalagot). A dobverő lehet 2 db 10 cm-es hurkapálca, aminek a végére 1-1 kis parafadugót vagy radírgumi darabkát szúrjatok.

Fogjatok hát hozzá!

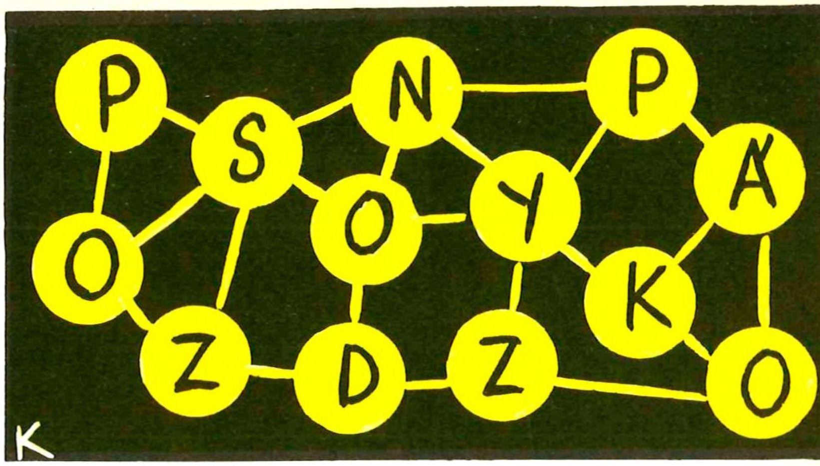

Keresztrejtvény: Vízszintes: 1. Nagy költőnk vezetékneve 7. ... Sámuel. 8. Karó (ék. hiba). 9. Fiúnév. 11. Lánynév. 12. Elvetik a földbe. 13. Az erdőbe visszavonult, magányos ember. 15. Hibáztat. 16. Helyhatározó rag. 17. A költő utóneve.

Függőleges: 1. Erre írunk. 2. Étkezések. 3. Város edzőtáborral. 4. Felvigyázó. 5. Fúróval készült lyuk. 6. Nem ismerős. 10. Vedd fel! 14. Monda eleje! 16. Két azonos magánhangzó.

A keresztrejtvényből beküldendő a vízszintes 1. és 17.

Kösd össze: 1. Város, itt ülésezett a magyar országgyűlés az 1848-as forradalom kitörése előtt; 2. Csata színtere, itt aratta a forradalmi hadsereg első nagy győzelmét 1848. szeptember 29-én.

Képrejtvény: (önkéntes fegyveres a szabadságharc idején)

Olvasd össze a kezdőbetűket az itt látható foglalkozásokból, s megkapjuk Petőfi apjának foglalkozását, amikor a költő született.

Megfejtési határidő: szeptember 20.

A megfejtéseket küldjétek erre a címre: Kisdobos szerkesztősége, Budapest, XI., Bertalan Lajos utca 26.

Az újrendszerű rejtvényfejtésről bővebben írunk a lap 25. oldalán. Okvetlenül olvassátok el.

A jobb felső sarokban látható színes háromszöget vágjátok le és ragasszátok rá a megfejtést tartalmazó levelezőlapra vagy levélre. Írjátok nevetek alá lakcímeteket és azt is, hogy hányadik osztályba jártok. A hibátlan megfejtésekre a jutalmat postán kiküldjük.

A júliusi rejtvények helyes megfejtése:

Körbe-körbe: Petőfi Sándor. **Terített asztal:** retek, tojás, borsó, kolbász, villa, banán, körte, alma, tányér, leves, kanál, kenyér, torta, perec, pohár. **Részletkérdés:** a táncosnő szoknyájánál levő piros háromszög megtalálható a bohóc csokornyakkendőjén. **Piros betűrejtvények:** papiros, páros mérkőzés.

KISDOBOS
Szerkesztő: Kelemen Sándor
Szerkesztőség: Budapest XI., Bertalan Lajos u. 26. 664-377; 664-373
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Tóth László.
Terjeszti a Magyar Posta — Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI. Budapest, V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Előfizetési díj: negyedévre 9,— Ft, félévre 18,— Ft, egész évre 36,— Ft.
Készült a Kossuth Nyomdában — 72.0688
Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
A címlap GÖRÖG JÚLIA munkája
INDEX 25.442

Ára: 6,— F

ENYÉMBŐL MIÉNK LETT

RICHLY ZSOLT munkája